8554 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 200 lir
Leto XXXIV. Št. 14 (9926)
TRST, sreda, 18. januarja 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

MORDA ŽE V PETEK NOVI POIZVEDOVALNI MANDAT ANDREOTTIJU

PREDSEDNIK LEONE PRIČEL POSVETOVANJA O MOŽNOSTIH ZA OBLIKOVANJE NOVE VLADE

Sen. Saragat za vlado s strokovnjaki, ki bi bili po godu demokratičnim silam
KPI opozarja, da bo pred razpustom parlamenta predlagala vlado brez KD

RIM — Predsednik republike Giovanni Leone je na Kvirinalu pričel posvetovanja za podelitev mandata za sestavo nove vlade. Skoraj nobenega dvoma ni, da bo jutri ali najkasneje v petek poklical Andreottija in ga prosil, naj preveri možnosti za oblikovanje novega kabineta.

Prve je Leone sprejel bivšega predsednika republike Saragata, bivšega predsednika ustavodajne skupščine sen. Terracinija, predsednika zbornic Ingraa in Fanfanija ter bivšega predsednika zbornice Pertinija. Danes bodo na vrsti bivši predsedniki vlade in nato predstavniki strank po sledečem vrstnem redu: KPI, KD, DN, PSDI, PSI, PRI.

Ko so zapuščali Kvirinal v glavnem včerajšnji Leonejevi sogovorniki niso dajali izjav. Terracini se je le pošalil in dejal: «Upam, da nam ne bodo servirali pogrete mineštre, ker smo je naveličani . . .»

Saragat pa je šel dlje in povedal svoje mnenje: «Leoneju sem predlagal, naj bi KD, kot stranka relativne večine, sprejela odgovornost in sestavila enobarvno vlado na osnovi dogovorjenega programa. V to vlado naj bi KD vključila ugledne strokovnjake, ki bi bili pogodu vsem strankam ustavnega loka. Drugih izbir ni. Če bi se ta predlog ne obnesel, tedaj ne preostane drugega, kot da Leone vpraša za mnenje predsednika obeh vej parlamenta, ga razpusti in napove nove politične volitve.»

V resnici pa ni res, da je to edina izbira. Demokristjani, ki so na seji svojih parlamentarnih skupin že razpravljali o možnih alternativah in zaenkrat določili samo Andreottijevo kandidaturo, že mislijo tudi na druge rešitve. Tako se govori, da «čakata» za vogalom Forlani in Fanfani. Medtem ko naj bi Andreottija poverili poskus sestave enobarvne vlade, bi Forlanijevo nalogo osredotočili na možnost sestave «tristranske» vlade med KD, PSDI in PRI. Zadnja karta naj bi bil Fanfani. Tega bi, v skrajnem primeru, prosili naj sestavi «zadnjo varianto» tega, kar KD pojmuje pod pojmom «vlade za krizno obdobje»: vlado KD-PSI, kateri naj bi komunisti zagotovili zunanjo podporo.

Prvi odgovor na govorice o podobnem predlogu je dal Giacomo Mancini, ki je med socialisti prav gotovo tisti, kateremu se je najdlje tožilo po povratku v vladno koalicijo. Mancini je jasno zavrnil ta predlog in poudaril, da «je ta formula le poskus poglabljanja sporov med socialisti. PSI mora ostati strnjena okoli prvotne linije, ki sloni na zahtevi vlade demokratične enotnosti».

Komunisti pa so še zaostrili svoja stališča. Na seji deželnih tajnikov KPI, katerim sta poročala Bufalini in Chiaromonte, prisostvoval pa ji je tudi Berlinguer, so sprejeli izjavo, v kateri pozivajo vse komuniste k skupnemu nastopu z zahtevo po «vladi demokratične enotnosti, v kateri naj sodeluje vsa levica». Pri tem deželni tajniki KPI odločno zavračajo misel, da bi edina druga izbira demokrščanskemu izsiljevanju bile predčasne volitve. KPI nasprotuje novim volitvam, ker bi samo zaostrile gospodarski in družbeni položaj. Končno pa obstajajo «v parlamentu, izvoljenem 20. junija 1976 možnosti, kako zagotoviti reden potek zakonodajne dobe».

Demokristjani so takoj razumeli, za kaj gre. V primeru, da bi KD izsiljevala z razpustom parlamenta in novimi volitvami bi KPI pristala na oblikovanje nove vladne koalicije, ki bi potisnila demokristjane v opozicijo.

V demokrščanskih vrstah so takoj reagirali na ta predlog z izrazi ogorčenja: «Nezaslišano je, če kdo misli, da je mogoče vladati brez KD» je vzrojil podpredsednik poslanske skupine Angelo Sanza. Svoje pomisleke izražajo tudi socialdemokrati, čeprav je Pietro Longo, malo za šalo, malo zares dejal, da «če že govorimo o fantapolitiki, tedaj predlagajmo vlado PSI-PSDI-PRI z zunanjo podporo KPI in KD, ali ene izmed dveh».

Demokristjani vsekakor reagirajo nervozno, ker se zavedajo, da se je merjenje sil šele začelo in bo ostro. Tako je na skupščini senatorjev Bartolomei razvil svojevrstno tezo, čemu bi tudi laične stranke ne smele dopustiti vstopa komunistov v vlado. Po njegovem bi vlada s sodelovanjem KPI zaostrila probleme javnega reda, ker bi se fašistični terorizem razvil v nepojmljivih dimenzijah. Zato bi, v takem primeru, za javni red bile boljše predčasne volitve. To pa tembolj zato, ker bi daljša prisotnost komunistov v vladi tako ošibila demokrščansko stranko, da bi na prihodnjih volitvah (čeprav bi te potekale ob rednem zaključku mandatne dobe parlamenta) KPI prejela relativno večino v Italiji. Rešitev za KD je torej «obnova sodelovanja z ostalimi demokratičnimi strankami, ki naj potisne odnose s KPI v ozadje». Skratka, nov poziv socialistom, naj pristanejo na to, da bi sami šli v vlado.

Odgovor bodo socialisti dali že danes, čeprav ni dvoma, da bo negativen za KD. Popoldne se nam reč prične zasedanje CK PSI, ki mora določiti taktiko in strategijo stranke med vladno krizo in določitev datuma kongresa stranke. Ob tem se bodo socialistični voditelji gotovo sprli, medtem ko pa ni niti najmanjšega dvoma, da bodo vztrajali pri sestavi skupne vlade vseh demokratičnih strank.

CANDIDA CURZI

Pred novim ekonomskim dogovorom med SFRJ in EGS

BRUSELJ — Ministri evropske «devetérice» so poverili izvršni komisiji nalogo, da izvede pogajanju o novem dogovoru o gospodarskem sodelovanju med EGS in Jugoslavijo. Dogovor naj nadomesti sedanjega, ki je omejen na trgovino in zapade oktobra. Dogovor naj bi vseboval tudi točko o «socialni enakopravnosti» jugoslovanskih zdomcev v državah EGS. O tem vprašanju si bosta EGS in Jugoslavija izmenjali pisma.

Ustavno sodišče pričelo razpravo o 8 referendumih

RIM — Včeraj je ustavno sodišče začelo razpravo o skupini osmih referendumov, za katere so dali pobudo radikalci in zbrali potrebne podpise. Kasacijsko sodišče je podpise overovilo, ustavno sodišče pa mora samo preveriti, če so referendumi v skladu z ustavno normo, ki prepoveduje ljudska glasovanja za nekatere specifične teme. Seji prisostvujeta tudi predstavnik državnega pravobranilstva in zastopnik «odbora za referendume» Mellini.

Verjetno je, da bo ustavno sodišče zasedalo še nekaj dni, ker mora pregledati vsebino predlaganih referendumov ločeno in sklepati o vsakem.

Kot je znano ustava dopušča referendume, vendar izključuje možnost, da bi izvedli ljudska glasovanja o mednarodnih sporazumih, davčnih zadevah in o ustavnih načelih.

RIAD — Ameriški minister za energijo James Schlesinger je ob koncu šestdnevnega obiska v Saudski Arabiji izrazil prepričanje, da bodo države članice OPEC podprle dolar kot edino valuto za plačilo petroleja. V prejšnjih tednih je bilo mnogo govora o možnosti, da se OPEC naveže tudi na nekatere druge valute.

KUVAJT — Podtajnik za petrolejsko industrijo Al Adasami je včeraj sporočil, da bo Kuvajt znižal ceno svojega petroleja za 10 stotink dolarja, tako da bo odslej kuvajtski vel. 12,27 dolarja za sod.

PO PRAZNIKIH SO SE SPET ZBRALI PREDSTAVNIKI 35 DRŽAV

Včeraj se je začel drugi del beograjskega sestanka KEVS

Do polovice februarja bodo morali delegati uskladiti kopico različnih predlogov - SZ predlaga vrsto nadaljnjih sestankov

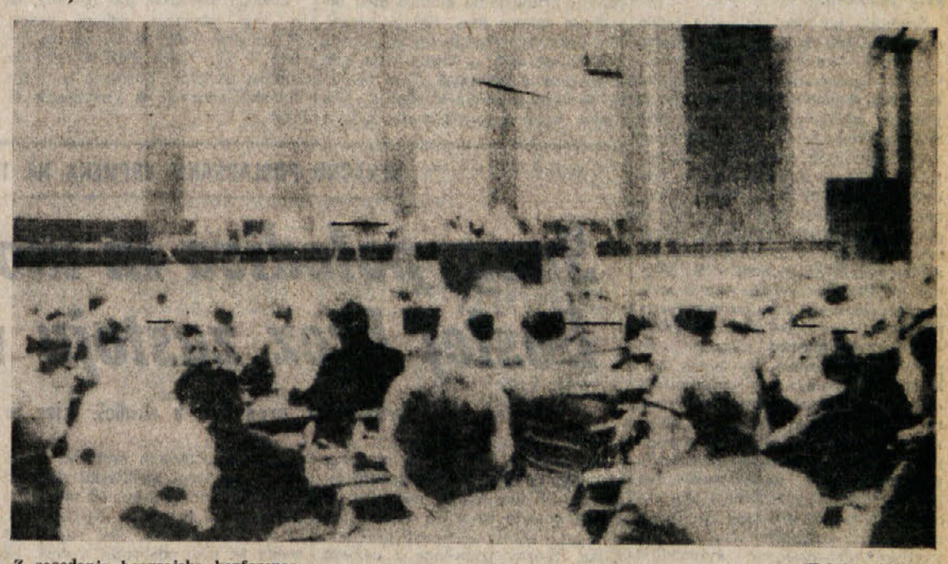

Z zasedanja beograjske konference (Telefoto ANSA)

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD — Po božičnih in novoletnih počitnicah so se v beograjskem kongresnem centru «Sava» včeraj spet zbrali predstavniki 35 držav Evrope in Severne Amerike. V nadaljevanju sestanka o evropski varnosti in sodelovanju bodo opravili delo, ki jim je ostalo po izčrpnih razpravah in izmenjavi mnenj od začetka lanskega oktobra pa skoraj do konca decembra. Pripraviti morajo sklepni dokument beograjskega sestanka in določiti datum, kraj in raven udeležencev naslednjega sestanka KEVS.

Z včerajšnjo plenarno sejo, ki jo je vodil bolgarski predstavnik, se je začel drugi del beograjskega srečanja, ki bo po vsej verjetnosti trajal do sredine prihodnjega meseca, morda kak dan dlje. V tem času, torej v štirih tednih, bodo morali delegati 35 držav udeleženk uskladiti kopico različnih predlogov, podanih med razpravo v kongresni palači «Sava». Teh predlogov je bilo več kot sto — točno 106 — in o njih so se delegati med tritedenskim oddihom lahko posvetovali s svojimi vladami. Zato se med opazovalci krepi mnenje, da bo delo zdaj vsaj nekoliko lažje in bolj učinkovito in da se bodo udeleženci kljub razlikam v stališčih sporazumeli za vsebinsko bogat dokument, ki naj bi poleg ocene dosedanjega uresničevanja helsinških sklepov nakazal tudi nove poti za utrjevanje varnosti in miru ter za krepitev vsestranskega sodelovanja v Evropi in tudi širše v svetu.

Zavzetost za resno, ustvarjalno delo se je pokazala že na včerajšnji prvi plenarni seji. Šef sovjetske delegacije Voroncov je udeležencem pojasnil sovjetski predlog besedila sklepnega dokumenta. Kot navaja Tanjug, sovjetska delegacija predlaga, da bi bil prihodnje leto poseben posvetovalni sestanek, že letos, in sicer junija, pa naj bi se v Bonnu sešli strokovnjaki držav udeleženk in pripravili «znanstveni forum», ki je predviden že v helsinški sklepni listini. Za januar prihodnjega leta sovjetski predstavniki predlagajo sestanek, na katerem bi obravnavali obstoječe predloge o krepitvi varnosti in o ukrepih za zaupanje na vojaškem področju in pri razorožitvi. Sovjetski predlog, ki ga je včeraj pojasnil Voroncov, priporoča tudi sestanek skupine izvedencev, ki naj bi se ukvarjala v metodami za mirno reševanje sporov (to zamisel vsebuje že dokument iz Helsinkov) in sestanek v malteškem glavnem mestu La Valletti na temo «sodelovanje v Sredozemlju na gospodarskem, znanstvenem in kulturnem področju».

Ker je naloga beograjskega sestanka, da določi tudi kraj in čas naslednjega sestanka KEVS, je sovjetska delegacija izoblikovala predlog tudi o tem. Sovjeti predlagajo, da bi bil sestanek KEVS, podoben beograjskemu, novembra 1980 v španskem glavnem mestu Madridu. O točnem datumu, trajanju in dnevnem redu naj bi se udeleženci dogovorili na pripravljalnem sestanku, in sicer prav tako v Madridu septembra 1980.

Te dni se bo v palači «Sava» nadaljevala razprava in v njej bodo ustrezno pozornost brez dvoma namenili sovjetskemu predlogu, ki ga je včeraj pojasnil šef sovjetske delegacije Voroncov.

VLADO BARABAS

Cyrus Vance obišče Turčijo in Grčijo

JERUZALEM — Konec tega tedna bo ameriški državni tajnik Cyrus Vance po krajšem postanku v Kairu obiskal Ankaro in Atene, da bi proučil s tamkajšnjimi voditelji zadnje razvoje v zvezi s ciprskim vprašanjem. V petek bo Vance v turškem glavnem mestu, v soboto pa bo v Atenah, od koder bo odpotoval v Washington.

MEDNARODNI ODMEVI NA VLADNO KRIZO

Chiaromontejev članek za «New York Times»

Ameriška javnost seznanjena s stališči KPI

WASHINGTON — Medtem ko ves ameriški tisk nadaljuje kampanjo ustrahovanja in dramatiziranja okoli «italijanskega problema» je ugledni «New York Times» storil drzno potezo: zaprosil je člana tajništva KPI Italije sen. Chiaromontija, naj ameriškim bralcem pojasni politiko in zahteve KPI. Naslov je v tipičnem ameriškem stilu («So za vstop rdečih v italijansko vlado»), vsebinsko pa je Chiaromonte v najbolj preprostih besedah skušal pojasniti, kaj se je zgodilo v Italiji v zadnjem polletju. Tako opisuje potrpežljivost komunistov pri oblikovanju julijskega sporazuma in spoznanje, da enobarvna vlada iz samih demokristjanov ne bo sposobna izvajati dogovora brez stalnih pritiskov. Zato je KPI bila mnenja, da samo «vlada narodne in demokratične solidarnosti» zajamči rešitev tistih problemov, ki zgodovinsko tarejo italijansko družbo in so tudi ameriški javnosti kolikor toliko znani.

Chiaromonte nato pojasnjuje dramatični položaj italijanskega gospodarstva in nujnost enotne vlade, ki se bo lahko uprla napadom na demokracijo in varnost Italije.

Na koncu član tajništva KPI poudarja, da zavrača tuje vmešavanje v italijanske zadeve, ker ne pomagajo k reševanju italijanskih problemov in tudi zato, ker je KPI pripravljena braniti neodvisnost in suverenost Italije pred komerkoli.

Ameriški tisk je torej še vedno prevzet z zaskrbljenostjo in nepričakovano radovednostjo za to, kar se dogaja v Italiji.

Svojstveno razlago tej radovednosti daje španski tisk, kjer dogodke v Italiji sledijo z velikim zanimanjem, pri čemer se same od sebe vsiljujejo stalne primerjave med položajem v Rimu in Madridu. «El País» priznava, da bo razplet italijanske krize dokazal, v kolikšni meri ZDA in SZ trpita «evrokomunizem», ki mora te dni prestati trdo izkušnjo navzkrižnih in mestoma dotikajočih se interesov obeh «supersil». Ameriški poseg na eni strani ter zanimanje, ki ga kaže sovjetski tisk, dokazujeta, da je Italija evropski test. «El País» zaključuje z mislijo, da verjetno ni daleč čas, ko bodo italijanski komunisti vstopili v vlado, sicer bo Italija v nasprotnem primeru doživela katastrofo.

Drugačega mnenja so britanski dnevniki. «Times» in «Financial Times» sta prepričana, da so se v ZDA zmotili, ko so dramatizirali italijanski položaj, pri tem pa pozabili, da so Italijani pravi strokovnjaki v umetnosti izbegavanja dramatičnih zapletov, pri tem pa jih rešuje predvsem brezmejna domiselnost.

Gotovo je, meni britanski tisk, da bi Italija ne doživljala današnje krize, če bi Andreottijeva vlada tudi za malo spremenilo v bolje življenjske pogoje poprečnega Italijana. V resnici pa se je zadnje leto izboljšala samo plačilna bilanca s tujino.

V Sovjetski zvezi budno spremljajo italijanske dogodke. Glasilo KP SZ «Pravda» objavlja na treh stolpcih vest o vladni krizi in opozarja na predlog komunistov o vladi narodne enotnosti, v isti sapi pa obsoja ameriško grobo vmešavanje.

Jugoslovanski tisk, kot je povsem razumljivo, spremlja dogodke v Italiji tako, kot je naravno, saj je Italija prijateljska soseda in važen partner. Zagrebški «Vjesnik» s tem v zvezi polemizira z ameriškim posegom in blokovskimi pritiski na Italijo v zaključku pa poudarja, da si želi, da bi «nova vlada bila — neglede na stranke, ki ji bodo sestavile — zares italijanska», se pravi neodvisna. Sicer pa je Jugoslavija imela dobre odnose tudi z dosedanjimi vladami, zaključuje zagrebški dnevnik. (st. s.)

Waldheim o ciprski krizi

ATENE — Generalni tajnik OZN Kurt Waldheim je včeraj zaključil obisk v glavnih mestih treh držav, ki so neposredno vpletene v ciprsko krizo. V Atenah je Waldheim opomnil tamkajšnje voditelje, naj nikar ne bodo preveč optimistično razpoloženi glede možnosti skorajšnje obnovitve pogajanj med turško in grško narodnostno skupnostjo na Cipru. Generalni tajnik svetovne organizacije je podčrtal, da je treba čakati na nove predloge, ki jih je napovedala Turčija in ki naj bi jih izdelali v prihodnjih dveh ali treh tednih.

PRVO ZASEDANJE POTRDILO PREPAD MED STALIŠČI JERUZALEMA IN KAIRA

Dajanov govor v politični komisiji dokaj negativno odjeknil v Egiptu

Dnevni red pogovorov ne predvideva pogajanj o umiku Izraelcev iz Cisjordanije, niti pravice Palestincev do samoodločbe - Danes ponovno zasedanje vojaške komisije v Kairu

TEL AVIV — Prvo zasedanje politične komisije, v kateri so zunanji ministri Izraela, Egipta in ZDA, je trajalo samo 18 minut, na njem pa je takoj bilo jasno videti, da so stališča obeh strani še zelo različna in da bodo pogajanja v prihodnjih tednih in mesecih zelo zelo težavna. Če je morda kdo o tem dvomil, potem ko so z dokajšnjo težavo premostili nasprotja glede dnevnega reda zasedanja (zaradi česar se je vse začelo s 24-urno zamudo), so se vsi dvomi razblinili, ko sta izraelski zunanji minister Moše Dajan in njegov egiptovski kolega Muhamed Kamel imela svoji uvodni poročili.

Dajan je bil v svojem govoru nalašč zelo meglen ter je potrdil, da se bo Izrael ravnal po svojem načrtu za delni umik z zasedenega ozemlja in za podelitev omejene upravne avtonomije Palestincem na zasedenem ozemlju, vendar pod izraelskim vojaškim nadzorstvom. S svoje strani pa je Muhamed Kamel poudaril, da mir ni mogoč brez popolnega umika izraelskih oboroženih sil z vseh ozemelj, ki so jih zasedli leta 1967 in brez priznanja pravice do samoodločbe za palestinsko ljudstvo.

Ameriški državni tajnik pa je moral v svojem posegu ubrati srednjo pot, čeprav je ameriško stališče bilo videti bližje egiptovskemu kot izraelskemu. Omenil je izraelski umik z zasedenih ozemelj (ni pa rekel z «vseh» zasedenih ozemelj) in potrebo po priznanju zakonitih pravic palestinskega ljudstva.

Zasedanje bi se moralo začeti v ponedeljek, odložili pa so ga, da bi omogočili Vanceu, da pride v Jeruzalem, potem ko je odložil svoj odhod iz Washingtona v pričakovanju, da se Izrael in Egipt — kot se je, ob dokajšnjem ameriškem pritisku na obe strani, tudi zgodilo — dosežeta sporazum o dnevnem redu. Formalno so popustili Egipčani, ki med točke na dnevnem redu niso uvrstili izraelskega umika iz Cisjordanije in samoodločbe Palestincev. To je šef izraelske diplomacije Dajan podčrtal, češ da gre za pomembno spremembo v stališčih Kaira. Dnevni red, o katerem so se domenili, je precej meglen, tako da je sprejemljiv za vse strani: gre za skupno deklaracijo o načelu mirovnega sporazuma ter o načelih za rešitev vprašanja prebivalstva Cisjordanije, kar mora biti sestavni del mirovnega sporazuma med Izraelom in Egiptom.

Po 18 minutah so zasedanje prekinili za nekaj časa ter se nato spet sestali za 15 minut za zaprtimi vrati. V tem drugem delu so si baje izmenjali besedila glede prve točke dnevnega reda. Pogajanja se bodo vsekakor nadaljevala danes popoldne, potem ko bodo Izraelci in Egipčani proučili predloge. Medtem je predvidena vrsta neformalnih sestankov, v okviru katerih so se sinoči srečali predsednik izraelske vlade Begin in člani egiptovske delegacije.

Jutri se bo izraelski obrambni minister Weizman vrnil v Kairo, kjer se bodo nadaljevali pogovori v okviru mešane izraelsko - egiptovske vojaške komisije, ki potekajo istočasno z delom politične komisije v Jeruzalemu. Weizman in egiptovski minister za vojno Gamasi bosta poglobila vprašanja povezana z umikom Izraelcev s Sinajskega polotoka. Iz izraelskih krogov poročajo, da bo Weizman dal nekaj novih predlogov za rešitev dvostranskih problemov, še zlasti tistih, ki zadevajo letalska oporišča in naselbine Izraelcev, ki bi jih slednji hoteli obdržati tudi po dokončnem umiku s tega področja.

Govor izraelskega zunanjega ministra Dajana na prvem zasedanju politične komisije v Jeruzalemu je še okrepil vzdušje nezaupanja, ki vlada v Kairu glede resnične možnosti, da bi dosegli od Izraela tiste koncesije, ki so neobhodno potrebne, da bi dosegli dokončen in globalen mir na Bližnjem vzhodu. Dajan je namreč govoril o potrebi, da bi rešili vprašanje Palestincev, ki živijo v Judeji in Samariji (se pravi v Cisjordaniji) in na območju Gaze, popolnoma pa je prezrl Palestince, ki živijo v arabskih državah in jih je za dober poldrugi milijon. Prav tako je zavestno zamolčal prisotnost Organizacije za osvoboditev Palestine.

V Egiptu upajo, da bodo posegle ZDA ter prepričale Izraelce, naj bodo nekoliko bolj prožni. Predsednik Sadat je preklical vse svoje obveze v prihodnjih desetih dneh, da bi se posvetil izključno razvoju pogajanj v okviru politične komisije.

(if)

Ustavno sodišče zaslišalo Tanassija

RIM — Ustavni preiskovalni sodnik Gionfrida je v nadaljevanju preiskave o škandalu Lockheed včeraj začel zasliševati bivšega obrambnega ministra socialdemokrata Tanassija. Zasliševanje je potekalo v prisotnosti tožilcev, ki jih je imenoval parlament. Bivši obrambni minister je vztrajal pri svojih dosedanjih trditvah in dejal, da nikoli ni prejel denarja od družbe Lockheed in da sta ves denar za nakup herculesov kasirala oba Lefebvra.

Zasliševanje Maria Tanassija se bo nadaljevalo tudi v prihodnjih dneh, vendar sodnik Gionfrida do sedaj še ni določil točnega datuma. Preiskovalni sodnik je Tanassija včeraj vprašal, ali bi pristal na soočenje z Ovidiom Lefebvrom, nakar je rekel, da bi bil na to pripravljen. Do soočenja med obema naj bi prišlo v bližnji bodočnosti.

ANKARA — Nova levičarska vlada predsednika Bulenta Ecevita je prejela zaupnico v turški nacionalni skupščini, kjer je 229 poslancev glasovalo za zaupnico, 218 pa proti. Predsednik vlade Ecevit je v svojem govoru poudaril, da je njegov trden namen rešiti Turčijo iz hude krize, ki jo pesti. Napovedal je tudi, da bo upoštevaj mnenje drugih političnih strank, da bi zagotovil notranji mir.

Vloga tiska v boju proti terorizmu

RIM — Vsedržavno časnikarsko združenje (FNSI) je včeraj priredilo v prostorih županstva zasedanje na temo «Proti nasilju in terorizmu». Poleg župana Argana in predsednika oz. tajnika združenja Murialdija in Ceschie so spregovorili številni politični in sindikalni predstavniki, pobudo pa so podprli tudi predsedniki ministrskega sveta Andreotti, senata Fanfani in poslanske zbornice Ingrao.

Na sliki prizor s skupščine FNSI (Telefoto ANSA)

Primer Sindona: pred nepričakovanim razpletom škandala?

MILAN — Medtem ko Mario Barone, bivši pooblaščeni upravnik zavoda «Banco di Roma» vztrajno molči, oziroma ponavlja že znane trditve (in sicer, da ne ve ničesar o seznamu 500 klientov, ki so s pomočjo Sindone izvozili v Švico okrog 38 milijard lir), je končno «spregovoril» Carlo Bordoni, bivši sodelavec Sindone, ki je bil na zahtevo italijanskega sodstva aretiran v Venezueli. Bordoni je poslal odv. Melziju, ki zastopa male delničarje Sindonove «Banca Privata» dolgo poročilo, s katerim postavlja na zatožno klop svojega nekdanjega šefa in celotno vodstvo rimske banke.

V suhoparnem žargonu bančnih funkcionarjev Carlo Bordoni opisuje kopico protizakonitih operacij nekdanjega prijatelja in delodajalca ter obtožuje vodstvo rimske banke, da je s pomočjo tujih podružnic bilo neposredno vpleteno v to finančno spletkarjenje. Posli pa so bili, če naj verjamemo Bordoniju, dobičkonosni, saj naj bi si s špekulacijo na devizah sicilski podjetnik in Barone pridobila okrog 209 milijonov dolarjev. Sindona naj bi nadalje «mazal» kolesje rimske banke z mastnimi podkupninami, da bi lahko računal na pomoč.

Do tu obtožbe podjetnika. Očitno je, da jih bodo morali sodniki preveriti, če pa bi se izkazale za resnične, bi škandal Sindona zadobil še znatno večji obseg kot ga ima in bi spravil v precep marsikaterega demokrščanskega veljaka, ki je imel in še ima stike s Sindono. (vt)

NEZASLIŠAN UKREP OBLASTI V PLIBERKU

Avstrijskim žandarjem na poti tudi dvojezične reklamne table

Orožniki so v snežnem metežu odstranili tablo posojilnice

CELOVEC — Dvojezični napis na posojilnici v Pliberku se je moral danes umakniti policijskemu nasilju. Pliberška žandarmerija je namreč izkoristila opoldanski odmor uslužbencev posojilnice in Kmečke gospodarske zadruge, ki posluje v istem poslopju, in je v gostem snežnem metežu nasilno odstranila napisno tablo s poslopja posojilnice. Komandant žandarmerijske postaje pa je na vprašanje sporočil, da je tabla deponirana na okrajnem glavarstvu v Velikovcu. Predsednik posojilnice, občinski odbornik Lipej Kolenik, je proti temu nasilnemu aktu oblasti najostreje protestiral.

Dvojezična reklamna tabla na poslovni zgradbi pliberške posojilnice z napisom «Posojilnica - Bleiburg/Pliberk - Kmečka gospodarska zadruga» je bila nameščena lansko jesen po znani nasilni odstranitvi dvojezičnega krajevnega napisa. Že kratko za tem je okrajno glavarstvo Velikovec izdalo odločbo, po kateri naj bi tablo odstranili v roku treh dni, z utemeljitvijo, da v višini treh metrov nameščena tabla zaradi svoje podobnosti krajevni tabli «abstraktno» ogroža varnost cestnega prometa.

Minuli teden pa je okrajno glavarstvo Velikovec, potem ko je tabla bila sneta le nekaj dni, ponovno izstavilo izvršilno odredbo za odstranitev reklamnega napisa. Žandarmerija pa je danes brez vnaprejšnje napovedi, kar predstavlja očiten poseg v zasebno lastnino, to odredbo eksekutirala. (Sindok)

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je imel včeraj žalno sejo, na kateri je počastil spomin svojega predsednika Džemala Bijedića, ki je pred letom dni izgubil življenje v letalski nesreči med poletom iz Beograda v Sarajevo. Seje so se udeležili tudi drugi najvišji predstavniki jugoslovanskega družbenopolitičnega življenja. O Bijedićevi osebnosti in življenjski, revolucionarni poti je na seji govoril sedanji predsednik ZIS Veselin Djuranović.

NA ŽELJO MINISTRA ZA PRORAČUN MORLINA

Odloženo napovedano srečanje s tržaškim odposlanstvom v Rimu

Srečanje bo prihodnjo sredo, 25. januarja - Zakaj ne odložitev do konca vladne krize?

Enotno odposlanstvo iz Trsta, ki ga sestavljajo predstavniki krajevnih ustanov, občinske in pokrajinske uprave, političnih strank in sindikalnih organizacij in ki bi se moralo danes srečati z ministrom za proračun Morlinom, bo odpotovalo v Rim prihodnjo sredo, 25. januarja. Odložitev je predlagal sam minister Morlino, ki je župana Spaccinija in predsednika pokrajinske uprave Ghersija opozoril, da je danes nujno zadržan v zvezi v drugimi problemi.

Srečanje bo torej šele čez teden dni. Pa tudi sicer ostaja odprto vprašanje, kakšne obveznosti do tržaške gospodarske problematike bo lahko zavzel član vlade, ki je pravkar odstopila. Trenutek je najmanj ugoden za to, da se številna vprašanja naše ekonomije vzamejo v pretres s preudarkom in resnostjo, ki jo narekuje sedanja kriza. Ta je kakor znano zajela vse glavne industrijske obrate z državno soudeležbo: «Italcantieri», «Italsider», «Tržaški arzenal - S. Marco», «Tovarno velikih motorjev», pa še celo vrsto obratov zasebnega področja, od tovarne nogavic «Bloch» do oljarne «Gaslini», od pivovarne «Dreher» do bivše steklarne «Vetrobel». Poleg tega je odprto še drugo važno vprašanje, namreč vprašanje strukturne preosnove in ureditve bilančnih problemov Neodvisne ustanove za tržaško pristanišče. Gre, kakor znano, za kritje finančnega primanjkljaja, ki dosega okrog 20 milijard lir, in za zagotovitev večje finančne, organizacijske in poslovne avtonomije ustanovi, ki predstavlja največjo proizvodno enoto na Tržaškem.

Za temeljito preučitev teh zahtevnih vprašanj in za izbiro ustreznih rešitev sta potrebni popolna prizadevnost in vsa pozornost ne le predstavnikov tržaških krajevnih uprav, sindikalnih in drugih organizacij, temveč tudi sogovornikov, predstavnikov ministrskih krogov na rimskih sestankih. Zato je sklep o odložitvi današnjega srečanja prej koristen kot škodljiv za pričakovanje tržaških poslovnih krogov. Morda bi tudi srečanje, ki je napovedano za prihodnjo sredo, kazalo odložiti še na poznejši čas, ko bo vladna kriza mimo in ko se bo lahko obnovilo že tako počasno delovanje pristojnih vladnih organov.

KD o izvajanju zakona štev. 382

Vodilni organi krščanskodemokratske stranke v naši deželi so se včeraj v Trstu sešli na posebni seji, da bi obravnavali vprašanje izvajanja vsedržavnega zakona štev. 382, predvsem v luči avtonomije, ki pripada Furlaniji - Julijski krajini kot deželi s posebnim statutom. V prisotnosti podtajnika na predsedstvu ministrskega sveta Bressanija, je načelnik deželnega urada za krajevne avtonomije Braida podal daljše poročilo o tem vprašanju. Braida je poudaril, da se omenjeni zakon ne nanaša neposredno na dežele s posebnim statutom, zaradi česar bo treba opraviti primerjalno analizo med besedilom zakona štev. 382 in besedilom deželnega statuta ter po potrebi razmišljati tudi o vnosu določenih popravkov v slednjega. V ta namen se bo morala dežela Furlanija - Julijska krajina posvetovati tudi z drugimi deželami s posebnim statutom v državi.

● **Politični položaj**, vloga in pobude KPI, bo tema razprave, ki jo za danes ob 17. uri organizira na sedežu na Trgu Stare mitnice 11 v okviru predkongresnega aktiva sekcija KPI železničarjev.

OBVESTILO SSŠ

Sindikat slovenske šole obvešča, da bo seja glavnega odbora danes, 18. januarja 1978, ob 17. uri na sedežu v Ul. Fabio Filzi 8. Prosimo popolno udeležbo. Razprava bo o ministrskih obrazcih za vrednotenje dijakov.

Sneg je že v zgodnjih popoldanskih urah pobelil ceste v okolici

NENADNO POSLABŠANJE VREMENA NA TRŽAŠKEM

Sneg, poledica in močna burja Doslej brez zastoja v prometu

Potrebna je previdnost, predvsem v okolici, kjer je nujna zimska oprema

Po obdobju suhega in hladnega vremena je sneg včeraj pobelil nekatere predele naše pokrajine. V veliko veselje otrok so že v jutranjih urah začele naletavati prve snežinke, čeprav pomešane z dežjem, v popoldanskih in večernih urah, pa je postalo sneženje gostejše, predvsem na Krasu. Nenadno slabo vreme ni v mestu povzročilo večjih težav, saj je čez dan v glavnem le deževalo in pihala močna burja, proti večeru pa je dež prenehal in kmalu so bile skoro vse ceste pobeljene. Že v popoldanskih urah je policija odsvetovala vožnjo po Ul. Bonomea, ki je bila skoro vsa poledenela, druge ulice pa so bile prevozne brez večjih težav.

Drugače pa je bilo na Krasu, kjer je snežna odeja dosegla v večernih urah do sedem cm, kot n.p. v Zgoniku in Borštu. Ceste so bile sicer prevozne, vendar z veliko previdnostjo, ker je ponekod začelo zmrzovati. Uslužbenci podjetja ANAS so sicer med dnevom posipali s šodrom in soljo, v večernih urah pa se je stanje poslabšalo, ko je temperatura padla. Na cestah je bilo opaziti zelo malo avtomobilov, saj so se ljudje raje posluževali javnih prevoznih sredstev, vendar so tudi ta imela precejšnje težave, zaradi česar je prišlo tudi do večjih zamud v prometu.

Tudi na obmejnih prehodih ni bilo boljše. Tako na Pesku kot pri Fernetičih se je promet odvijal s precejšnjimi težavami. Nujna je bila zimska oprema, ker zapadlega snega še niso odstranili s cest. Le na Škofijah je promet potekal skoraj normalno.

Na cestah v okolici mesta ni prišlo do večjih zastojev v prometu, le okrog 18. ure je prišlo na državni cesti 202 do manjše nesreče. Tovornjak, ki je prevažal tovor fosfora, se je v bližini bezbolskega igrišča na Opčinah zaradi poledenele ceste zaustavil in ni mogel več naprej. Na pomoč so mu priskočili openski gasilci, ki so ga odvlekli v bližino Obeliska, ker bi sicer zaustavljal promet.

Čeprav je snežilo pozno čez polnoč, so bile vse ceste prevozne. Uslužbenci podjetja ANAS so bili stalno na delu: nametali so veliko količino soli in šodra, kljub temu pa je bila potrebna velika pazljivost, predvsem zaradi nevarnosti poledice, ki se je ponekod že pojavila. Kot nam je sporočila cestna policija, je obalna cesta prevozna brez težav, slabše pa je bilo na državni cesti 202. Nujna je zimska oprema, najbolje pa je, da se avtomobilisti poslužujejo obalne ceste, ki je bila tudi v poznih večernih urah prevozna brez težav.

Preko meje pa je bilo stanje nekoliko slabše, saj sneženje in burja povzročata vedno nove in nove zamete, kljub temu pa ni prišlo do večjih zastojev v prometu, razen pri Črnem kalu, kjer so prikoličarji obtičali in je promet možen le po levem cestišču. Iz koprske cestne službe so nam sporočili, da so vse glavne ceste prevozne za osebne avtomobile z zimsko opremo, potrebna pa je pazljivost zaradi spolzkega cestišča, zametov in omejene vidljivosti.

Po predvidevanju vremenoslovcev bomo imeli v prihodnjih dneh še slabo vreme. Nad zahodno Evropo se zadržuje obširno ciklonsko območje, nov prodor hladnega zraka pa je v zahodnem Sredozemlju povzročil nastanek novega ciklona, ki se pomika proti vzhodu, zaradi česar se bo nestanovitno vreme še nadaljevalo.

Odbornik Zanini je še sporočil, da bo občina poskrbela za prispevke družinam spastikov in da bo v kratkem najela skupino animatorjev.

Kar pa se tiče bivšega osebja AIAS, je občinski odbor potrdil, da bodo v kratkem izplačali zaostale obroke, ki so bili predvideni pa po prejšnji pogodbi AIAS.

Matematični in biološki seminar za italijanske šolnike v Jugoslaviji

Vzporedno s 13. izpopolnjevalnim tečajem za učitelje in profesorje italijanskih šol v Jugoslaviji se je včeraj začel tudi 8. izpopolnjevalni tečaj, za predavatelje matematičnih in bioloških ved. Udeležuje se ga 25 predmetnih profesorjev iz osemletk in licejev italijanskih šol v Istri in na Reki, vodi pa ga ravnatelj Adolfo Steindler. S tem bo tržaška Ljudska univerza dala precejšnji doprinos italijanski narodni skupnosti v Jugoslaviji, saj je poučevanje matematike in naravoslovja med najzahtevnejšimi predmeti sodobne družbe, ki se lahko podajata dijakom le s strokovnostjo in primernimi metodami.

Ob nedeljah «beli vlak» za Trbiž in Nevejsko sedlo

Smučarji in vsi, ki so jim všeč planine v zimski preobleki, se bodo pri svojih potovanjih na sneg tudi letos lahko posluževali železnice. Okrajno vodstvo železnic si je namreč tudi za letos omislilo tako imenovani «beli vlak», s katerim se bomo lahko peljali do Trbiža. Z «belim vlakom» se bomo letos lahko peljali tudi na Nevejsko sedlo: do Kluž z vlakom, naprej pa s posebnimi avtobusi. Pričetek voženj bo v nedeljo, 22. januarja. Urnik odhodov in prihodov je naslednji: odhod iz Trsta oz 7.03, iz Tržiča ob 7.28, iz Gorice ob 7.50 in iz Vidma ob 8.22; prihod v Kluže ob 9.05, v Tablio ob 9.17, v Ukve ob 9.32, v Ovčjo ves ob 9.36, v Žabnice ob 9.43 in v Trbiž ob 9.50.

Odhod iz Trbiža ob 17.14, iz Žabnic ob 17.30, iz Ovčje vesi ob 17.36, iz Ukev ob 17.40, iz Tablje ob 17.55, iz Kluž ob 18.07 (avtobus z Nevejskega sedla odpotuje ob 17.15); prihod v Videm ob 18.50, v Gorico ob 19.22, v Tržič ob 19.41 in v Trst ob 20.10.

Vozovnica Trst - Trbiž stane 3.800 za odrasle in 2.500 za otroke, do Kluž pa 3.000 lir za odrasle in 2.000 lir za otroke. Avtobusna povratna karta Kluže - Nevejsko sedlo pa stane 800 lir.

● **Novi vladni komisar prefekt** Marrosu je včeraj obiskal tržaškega škofa Bellomija. Danes bo na vljudnostnem obisku pri predsedniku deželnega sveta Pittoniju.

● **Na šolskem skrbništvu so objavili** prednostne lestvice za neučno osebje na šolah tržaške pokrajine. Interesenti naj predložijo prošnje za suplenco do 2. februarja tega leta.

SINOČI V ROSSETTIJU

«Moč teme» v novi nenavadni postavitvi

Sinočnja premiera Tolstojeve drame «Moč teme» (ital. prevod «La potenza delle tenebre»), ki je bila v gledališču Rossetti v izvedbi gledališčnikov iz Emilije - Romagne, je v mnogih pogledih naravnost presenetljiva. Režiser Paolo Giuranna je namreč ustvaril nenavadno predstavo, ki ruši dosedanje ustaljene oblike uprizarjanja tega znamenitega dela. Režiser je vse dogajanje iz običajnega ruskega podeželja prenesel na italijanski Jug in tako obravnaval problem tistega kmeta, ki je italijanski zavesti bolj domač. Tudi govorica je povsem nenavadna in se naslanja na jezik rimskega pesnika Bellija, z vstavki neapeljskega narečja. Tako smo sledili nadvse sveži, novi gledališki postavitvi, ki se je odvijala v značilnem južnjaškem lagodnem ritmu, ki pa ni v ničemer okrnil ostre Tolstojeve problematike - socialnega vprašanja kmeta, njegovega vključevanja v družbo, razkrivanja «temne noči ignorance». Igralci so z velikim uspehom odigrali svoje vloge, predvsem Michele Placido, Giancarlo Sbragia in Paolo Giuranna.

Arh. Boico nagrajen za projekt Rižarne

Tržaški arhitekt Romano Boico je zapisal svoje ime v zlato knjigo velikega mednarodnega tekmovanja v arhitekturi, ki ga prireja družba Eternit pod pokroviteljstvom Mednarodne zveze arhitektov iz držav članic Evropske gospodarske skupnosti. Na tej bienali arhitekture je namreč prejel prvo nagrado za svoj projekt tržaške Rižarne. To je nedvomno prestižen uspeh za tržaškega arhitekta, ki se je znal uveljaviti v hudi konkurenci (samo iz Italije je bilo menda predloženih na to tekmovanje nad 300 načrtov), izrednega pomena pa je tudi dejstvo, da je izbira mednarodne devetčlanske komisije padla na objekt tako velike zgodovinske važnosti, kakršen je tržaška Rižarna. Prostori, ki so bili prizorišče nepopisnih muk, svarijo sedanje in bodo svarili prihodnje rodove pred brezumnostjo človeškega nasilja. Te občutke groze pred doživetim in upanja v učlovečenje človeka je arh. Boico poetično izrazil s svojim načrtom za ureditev Rižarne. Prav to je očitno upoštevala tudi žirija, kot je rečeno v obrazložitvi.

«Rižarna je spomenik, ki ga je treba ovrednotiti tudi v mednarodnem merilu. Prav je, da o tem uničevalnem taborišču vedo povsod in vesel bom, če bom pri tem lahko dal svoj prispevek,» nam je dejal včeraj nagrajenec, ki ni mogel prikriti zadovoljstva nad svojim uspehom. Njegovo delo bodo skupaj z drugimi nagrajenimi deli razstavljali v dvorani Mairie di Clerveaux v Luksemburgu, kjer bo 10. februarja tudi uradna proglasitev nagrajencev. Nagrajena dela bodo nato razstavljali tudi v Bruslju, v Italiji, Angliji in na Holandskem.

● **Drevi** se bo v Ul. Colautti 6 sestala rajonska konzulta za Sv. Vid - Staro mesto.

Od 19. do 22. t.m. v Rimu deseti kongres ZŽI (UDI)

Od 19. do 22. t.m. bo v Rimu deseti kongres Zveze žena Italije (UDI), ki se ga bodo udeležile delegatke, med njimi tudi nečlanice, ki so jih izvolili po vrsti odprtih srečanj po vsej državi, na katerih so razpravljale o kongresnem dokumentu na temo «Kdo smo, kaj hočemo biti». Našo deželo bo predstavljalo 50 delegatk, ki bodo prispevale k razčiščevanju specifičnosti ženskega stanja in k opredeljevanju organizacijskih oblik, ki jih mora žensko gibanje prevzeti, da uveljavi svoje zahteve.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU
ob tridesetletnici ustanovitve
prireja
ZGODOVINSKO RAZSTAVO

LONDON 1915 - OSIMO 1975

V PROSTORIH SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE
V ULICI SV. FRANČIŠKA 20

**Razstava bo odprta vse delavnike do vključno sobote, 28. t.m.
Urnik: od 16. do 20. ure. Zjutraj samo organiziran obisk po skupinah**

Velik obisk razstave London 1915 - Osimo 1975

Razstava «London 1915 — Osimo 1975», ki so jo odprli preteklo soboto v Gregorčičevi dvorani na sedežu Slovenske prosvetne zveze v Ul. sv. Frančiška 20, je vzbudila med našimi ljudmi precejšnje zanimanje. V ponedeljek in včeraj dopoldne so si jo ogledale nekatere dijaške skupine, od danes dalje pa vse do sobote, 28. t.m., ko se razstava zaključi, pa so najavljene nove mladinske skupine. Dijaškim skupinam nudi organizator razstave strokovno vodstvo.

Tudi v popoldanskih urah, razstava je odprta od 16. do 20. ure, si ogleduje razstavljene dokumente precej obiskovalcev, ki so si edini v sodbi, da je razstava zanimiva in vredna ogleda.

V primeru da bi si kakšno društvo ali skupina želela kolektivnega ogleda, naj predhodno obvesti Narodno in študijsko knjižnico (telefon 62514), ki bo oskrbela strokovno vodstvo.

Gledališča

ROSSETTI

Danes ob 20.30 red. prosti «La potenza delle tenebre» L. Tolstoja. Predvaja gledališče Emilije-Romagne v režiji Paola Giuranneja. Predstava v abonmaju: kupon št. 6. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti 2.

AVDITORIJ

Danes ob 20.30 (konec 23.15) «Ljubosumne ženske» Goldonija. (Red II. sreda). V abonmaju: kupon št. 5. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti 2.

VERDI

V torek, 24. t.m., bo premiera Wolf Ferrarijeve opere «Prebrisana vdova» (La vedova scaltra) v režiji Vere Bertinetti. Orkester gledališča Verdi bo vodil Gianfranco Masini, koreografijo pa je oskrbel Flavio Bennati.

Iščemo

študente, dijake ali upokojence za raznašanje Primorskega dnevnika v Škednju, Rocolu, na Kolonkovcu, v Barkovljah, na Greti in v središču mesta.

Interesenti naj se javijo na upravi Primorskega dnevnika.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 18. januarja
VERA

Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.51 — Dolžina dneva 9.11 — Luna vzide ob 12.41 in zatone ob 2.27.

Jutri, ČETRTEK, 19. januarja
MARIJ

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 5,6 stopinje, najnižja 3,6, ob 13. uri 4 stopinje, zračni tlak 1005,2 mb pada, vlaga 70-odstotna, nebo pooblačeno, dežja je padlo 0,3 mm, veter 15 km na uro severozahodnik, morje razgibano, temperatura morja 9,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 16. januarja 1978 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 19 oseb.

UMRLI SO: 44-letni Silvano Bertossa, 66-letni Vasco Vascotto, 73-letni Stefano Marzi, 51-letni Silvano Meton, 85-letni Giovanni Flego, 56-letni Livio Riviera, 40-letna Francesca Di Pinto Favret, 79-letna Albina Zudenigo vd. Mineo, 82-letna Maria Lonzarich vd. Sartoretto, 55-letni Mario Venturini, 70-letna Libera Depase, 74-letni Sinesio Pouchiè, 81-letna Angelia Illeni, 88-letna Vittoria Cehovin vd. Naffi, 71-letna Valeria Apostoli vd. Franolla, 78-letna Maria Slavec vd. Finderle, 69-letni Bruno Pollini, 74-letni Antonio Predonzani in 74-letni Francesco Marzari.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Ul. Bonomea 93.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Trg Cavana 1, Trg Giotti (sv. Frančiška) 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Cavana 1, Trg Giotti (sv. Frančiška) 1.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-114; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

STALNO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE
V TRSTU
Kulturni dom
Sezona 1977-78

BRANISLAV NUŠIĆ

OBLAST

komedija v dveh delih

Prevod MILAN JESIH
Scena arh. SVETA JOVANOVIĆ
Kostumi in maska SLAVICA LALICKI
Koreografija JANEZ MEJAČ
Priredba in režija MIROSLAV BELOVIĆ

V soboto, 21. t.m., ob 20. uri

IZVEN ABONMAJA.

Kino

Ariston Danes zaprto.
Mignon 15.30 «La grande avventura».
Nazionale 15.30 «Le avventure di Bianca e Bernie». Barvna risanka.
Grattacielo 16.00 «In nome del papa re». Nino Manfredi. Barvni film.
Excelsior 15.30 «Guerre stellari». Mark Hamill, Carrie Fisher.
Fenice 16.00 «La bandera» (Marcia o muori). Terence Hill, Gene Hackman, Max Von Sydow, Catherine Denevue. Brvni film.
Eden 15.30 «Audrey Rose». Barvni film.
Ritz 15.30—22.15 «Il bel paese». P. Villaggio, S. Dionisio, A. Mazzamauro. Barvni film.
Filodrammatico 16.00 «La mondana felice». S. Hollander. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 21.00 «Un lenzuolo per sognare». Predstava s Sylvio Koscino.
Aurora 15.30—21.45 «Black Sunday». R. Shaw, M. Keller. Barvni film.
Capitol 15.30—21.30 «Madame Claude». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 15.00 «Porci con le ali». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Impero 16.30 «Ecco lingua d'argento». Carmen Villani. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Ideale 16.00 «Come ti erudisco la pupa». Dirch Posser, Axel Stroby. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «La croce di ferro». Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Radio 15.30 «La prima notte di quiete». Alain Delon, Giancarlo Giannini, Sonia Petrova. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Astra 16.30 «Il Pistolero». John Wayne, Lauren Bacall. Barvni film.
Volta (Milje) «Sandokan - II. del». Kabir Bedi. Barvni film.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 22. januarja, avtobusni izlet v Ravascletto na Zoncolan. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI v Ul. sv. Frančiška 20 (tel. 767304) in v čevljarni Colja na Proseku še danes.

Prispevki

V počastitev spomina Tončke Čok daruje Boris Pertot 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na mater Antonijo daruje Pepka (Padriče) 5.000 lir za ŠD Sloga.

V spomin na moža in očeta Antona darujeta Darko in Silvester Grgič (Padriče) 5.000 lir za ŠD Sloga.

V spomin na mater Antonijo daruje Ivanka Fonda 2.000 lir za sklad časopisa «Delo».

V počastitev spomina sestre Amalije in Tončke Čok daruje Andrej z družino 10.000 lir za Dijaško matico, 10.000 lir za TPPZ, 5.000 lir za PD Škamperle pri Sv. Ivanu in 5.000 lir za PD Lonjer-Katinara.

Ob 11. obletnici smrti brata Emila darujeta sestri Anita in Marija 5.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Ob 2. obletnici smrti drage sestre in tete Kristine Kralj iz Trebč darujeta Lidija in Savina Pellegrini 10.000 lir za cerkev sv. Andreja in 5.000 lir za godbo Parma Trebč.

V počastitev spomina pok. Maksa Kralja darujejo Lidija in Savina Pellegrini (Trebče 156) 5.000 lir Skupnost Družina Opčine, Gizela Čuk (Trebče 85) 5.000 lir za popravilo šole v Trebčah po Pinu Tomažiču, Ana in Miče Kralj (Trebče 15) 10.000 lir za PD Primorec, 10.000 za ŠD Primorec, 10.000 lir za godbeno društvo Parma in 10.000 lir za poimenovanje šole v Trebčah.

V spomin na Tončko Čok daruje dr. Sonja Mašera 10.000 lir za Dijaško matico.

Mladinski dom Boljunec izreka globoko sožalje družini Stefančič ob težki izgubi dragega Angela Cunje.

STALIŠČE DEŽELNEGA ODBORA KPI

V naši deželi uresničiti enoten pristaniški sistem

V njegovem okviru pa naj bi vsaka luka vodila avtonomno poslovno politiko - Komunisti za publicizacijo terminala Čezalpskega naftovoda v Trstu

Na pobudo deželnega odbora KPI je bil včeraj v Trstu posvet o problemih tržaške in drugih deželnih luk, katerega so se udeležili deželni tajnik Cuffaro, načelniki strankinih komisij za načrtovanje Zorzenon, za promet Bergomas in za urbanistiko Costa, senatorka Gerbčeva in predstavniki pokrajinskih tajništev iz Trsta in Gorice.

Na posvetu je bila ponovno poudarjena veljavnost zamisli, da je treba v Furlaniji - Julijski krajini uresničiti deželni luški kompleks, v okviru katerega pa je treba ovrednotiti bodisi tradicionalno mednarodno vlogo tržaškega pristanišča, kakor tudi svojstveni vlogi manjših luk Portorosega pri Tržiču in Aussa - Corno.

Da se to doseže, pa ni dovolj raztegniti jurisdikcijo tržaške pristaniške ustanove in zagotoviti lukam določena finančna sredstva. Potrebno je tudi, da se z odloki za izvajanje osimskih sporazumov temeljito spremenijo organi, ki vodijo politiko in dejavnost luške ustanove, med drugim tudi z vključitvijo širšega zastopništva delavskih organizacij.

Nova pristaniška ustanova, ki naj prevzame sistem deželnih luk, naj bi bila razčlenjena v odseke, ki bi skrbeli za avtonomno delovanje posameznih luk in določali programe za nove naložbe v skladu z načrti pristojnih krajevnih uprav.

Na posvetu so vzeli v pretres tudi vprašanje publicizacije luških naprav in storitev in v tem okviru so prisotni poudarili nujnost popolne publicizacije pristanišč Portorosega in Aussa - Corno ter terminala Čezalpskega naftovoda v Tržaškem zalivu.

● **Drevi ob 20. uri** bo na sedežu na Trgu Stare mitnice 11 na pobudo sekcij KPI Tomažič, bolniških uslužbencev, ACEGA in železničarjev javna razprava na temo «Stanje v bolnišnicah in krajevnega zdravstva».

Cene v univerzitetni menzi predmet polemik

Podražitev cene obrokov v univerzitetni menzi je izzvala precejšnje polemike med študenti. Del študentov se je namreč na ponedeljkovi skupščini odločno izreklo proti tej podražitvi, medtem ko so univerzitetna sekcija KPI, socialistična univerzitetna skupina ter aclistična mladina izdali včeraj letak, v katerem pojasnjujejo odločitev univerzitetne podporne ustanove o podražitvi obrokov v menzi ter zavračajo «demagoške» očitke, kot jih v letaku imenujejo.

Odločitev študentov v upravnem svetu univerzitetne podporne ustanove izhaja namreč iz ugotovitve, da pravica do študija v Italiji pri nas še vedno ni zagotovljena vsem študentom. Od tu potreba, da pride čim več študentov predvsem iz revnejših slojev do študijske štipendije. Ker so prispevki raznih ustanov univerzitetni podporni ustanovi premajhni, da bi lahko razširili obseg štipendiranja, je upravni svet sklenil zvišati cene obrokov v menzi, da bi si na ta način zagotovili dodatna sredstva za štipendije.

To vprašanje, kot sto drugih, ki tarejo italijansko univerzo, mora biti predmet demokratičnega in konstruktivnega soočanja med študenti, je nadalje rečeno v letaku, ne pa zgolj priložnost za spopad.

● **Študijski center «Giuseppe Donati»** bo danes pričel s ciklusom predavanj na temo «Katolištvo in italijanska družba na prehodu osmega desetletja». Danes bo o spremembah v katoliškem svetu predaval Luigi Pedrazzi, član založbe «Il Mulino». Predavanje bo ob 18. uri v dvorani trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5.

● **Ministrstvo za turizem in prireditve** je te dni razposlalo okrožnico, ki se nanaša na izvajanje zakona štev. 800 z dne 14. avgusta 1976 o finančni pomoči za gledališke dejavnosti na državnem ozemlju v letu 1978. Podrobnejše informacije so na voljo v uradu za prireditve na prefekturi, soba štev. 28.

Starši v upravnem odboru Centra za motorično vzgojo

V petek so se sestali starši spastikov in starejši spastiki, da bi izvolili svoje predstavnike v upravni odbor Centra za motorično vzgojo. Izvoljeni sta bili Irene Steffè in Annamaria Crevatin. Zasedanje je otvoril občinski odbornik za zdravstvo Paolo Zanini, ki je orisal dosedanje obveznosti, ki so jih sprejeli na eni zadnjih občinskih sej. Sporočil je, da je decembra meseca nastopila službo zdravstvena asistentka, od januarja dalje pa je dvakrat tedensko na razpolago logoped (strokovnjak zdravljenja govornih motenj).

PO VRATOLOMNIH ZASLEDOVANJIH

POLICIJA PRIJELA TRI AVTOMOBILSKE TATOVE

Pri prvem zasledovanju je policija streljala, pri drugem pa je tat trčil v policijski avto

Včeraj je tržaška policija izvedla dva uspešna posega, s katerima je spravila za zapahe tri avtomobilske tatove. Ob 2.20 je policijska izvidnica opazila na odseku Ul. Soncini v smeri Ul. Della Pace v višini vojaškega pokopališča bel alfa romeo, ki je vozil z dolgimi žarometi. Ob pogledu na policijski avto je šofer alfe romeo pospešil in pričelo se je vratolomno zasledovanje po škedenjskih ulicah, ki se je uspešno zaključilo šele v predoru za Sreneni trg. Policija je pri zasledovanju izstrelila sedem strelov iz pištole, pred aretacijo pa rafal v zrak. Aretiranca sta 26-letni Luciano Zago iz Genove brez stalnega bivališča in 41-letni pleskar Dario Ljuba iz Ul. Mannuzio 8. Osta sta že znana policiji, izgovarjala pa sta se, da jima je avto posodil prijatelj. Sedaj pa je avto z evidenčno tablico 87699 pred tržaško kvesturo in čaka na lastnika.

Še bolj razburljivo je bilo zasledovanje drugega avtomobila, prav tako alfa romeo, ki ga je policija po dolgem zasledovanju od Rebri za Greto, vzdolž Videmske ulice, končno ustavila v Ul. Boccaccio. Pri tem je 29-letni Bruno Bergamasco, ki je le uro prej avto ukradel v Sesljanu 43-letnemu Antoniu Rollu iz Naselja S. Mauro poskušal zbežati z vzvratno vožnjo in je trčil v policijski avto. Bergamasca, ki prebiva v Šempolaju, je policija priprla.

Finančni stražniki prijavili 8 oseb zaradi valutnih prekrškov

Tržaški finančni stražniki so prijavili sodnim oblastem vrsto oseb, ki so prekršile določila zakona št. 159 iz leta 1976, ker niso izročile tuje valute pooblaščenim bankam. Na podlagi prvih izvidov, naj bi zagrešile nad 200 milijonov lir valutnih prekrškov. Prijavljenci so povečini trgovci na drobno iz mestnega središča in sicer: 33-letni Paolo Capponi iz Ul. Cossa 7, 26-letni Paolo Carollo iz Ul. Benussi 8/1, 38-letni Giordano Nordio iz Ul. Delle Primule 5, 25-letni Danilo Manni iz Caldogna pri Vicenzi, 66-letni Aldo Zerauschek s Stopnišča Monticello 3, 29-letna Marta Mezgec iz Ul. S. Servolo 13, 57-letna Jolanda Piemonte iz Ul. Sergio Laghi 6 in 38-letna Grazia Urbino iz Ul. S. Pasquale 137. Tujo valuto, v glavnem dinarje, so preprodajali nepooblaščenim prekupčevalcem.

Preiskava je še v teku, saj je prišlo tudi do morebitnih davčnih utaj, vodi pa jo namestnik državnega pravdnika dr. Coassin. Prijavljene osebe so vse na svobodi.

S seje miljskega občinskega sveta

Ustanovitev centra za umsko zdravje

V sredo, 11. januarja, se je sestal miljski občinski svet. Župan Bordon je najprej govoril o primerih nasilja v Rimu in v Trstu, pozval k budnosti in demokratični mobilizaciji. Osrednja točka razprave pa je bila odobritev konvencije med miljsko občino in tržaško pokrajino o ustanovitvi centra za umsko zdravje. Med raznimi postavkami konvencije bo morala miljska občina poskrbeti med drugim tudi za primerne prostore, ki naj bi bili v bivši stavbi bivše Olimpie. Proti temu so glasovali svetovalci KD, PRI in PLI. KD je obenem tudi glasovala proti členu, ki obvezuje občino, da v sodelovanju z osebjem centra izvede vzgojne pobude in poskrbi za skrbstvo na domu.

Zadnje delnice odhajajo iz Trsta

Od danes dalje notirajo tudi na genovski borzi delnice tržaških pomorskih družb Gerolimich in Premuda, ki so do konca lanskega leta notirale samo v Trstu. Raztegnitev na genovsko borzo sta družbi zahtevali zaradi neurejenega položaja v Trstu, kjer se je število borznih agentov v zadnjih letih tako skrčilo da je po odstopu zadnjega kolega pred nekaj tedni ostal na borzi še en sam agent. V tem primeru je po zakonu nemogoče, da bi se na tržaški borzi formirale uradne kotacije vrednostnih papirjev in je ustrezni dnevni spisek le neuraden. Ustanova «Consob», ki izvaja nadzorstvo nad italijanskimi delniškimi družbami in borzami, je prošnjo za vpis delnic Gerolimich in Premuda v Genovi sprejela že v nekaj dneh in danes — prvi dan borznega meseca — sta delnici kakor rečeno že na uradnem spisku tamkajšnje borze.

Družbo Gerolimich kontrolira znana genovska grupa Cameli. V lanskem letu je zamenjalo lastnika 33 tisoč njenih delnic, katerih borzna vrednost je nihala med 1.990 in 3.599 lirami. Družbo Premuda pa kontrolira s 66 odst. glavnice družba NAI. Lansko leto je zamenjalo lastnika 79.999 delnic, kotacije pa so nihale med 540 in 1.155 lirami.

V prometu sta še dve delnici, ki notirata samo na tržaški borzi: gre za delnice družbe Tripcovich in družbe Patriarca. Zaradi izjemnega stanja na tržaški borzi, ki je tudi prej delovala le kot nekakšna filiala milanske, pa se tudi ti dve delnici zdaj odpravljata iz Trsta. Kakor piše v včerajšnji številki milanski gospodarski dnevnik «Il Sole — 24 Ore», sta namreč družbi Tripcovich in Patriarca že navezali stike s pristojnimi organi, da bi delnici vključili v uradne spiske najvažnejših italijanskih borz.

✝

Dne 16. januarja nas je za vedno zapustil naš dragi

ANGELO CUNJA

Pogreb bo danes, 18. t.m., ob 13.30 iz mrtvašnice nabrežinskega pokopališča v cerkev v Boljuncu.

Žalujoče družine: Štefančič, Locatelli, Vodopivec in Foraus

Boljunec, Dolina, Prebeneg, Osp, 18. januarja 1978

PREJŠNJI ČETRTEK

Srečanje predstavnikov MK Trst z delegacijo OK ZSMS iz Kopra

Obe strani sta sklenili navezati tesnejše stike

V četrtek, 12. t.m., se je odbor Mladinskega krožka - Trst (MKT) srečal s predstavnikom OK ZSMS iz Kopra. Namen srečanja je bil navezati tesnejše sodelovanje, ki se ne bi omejilo le na pogostejša srečanja med predstavništvi obeh organizacij, temveč bi zajelo tudi konkretne akcije, v katerih bi lahko sodeloval čimširši krog mladincev. Mladinski krožek - Trst si je namreč že ob začetku letošnje sezone postavil za cilj sodelovanje z organizacijami OK ZSMS iz Kopra in Sežane ter s tamkajšnjo mladino sploh. Ti dve obmejni občini sta namreč zelo blizu, kar je pogoj za skupno delovanje, ki naj omogoča mladini z obeh strani meje, da se medsebojno spozna.

Poleg tega živi v Kopru del italijanske narodnostne skupnosti; stiki in sodelovanje z mladimi Italijani, bi bili še posebno koristni in zanimivi, saj bi pripomogli k medsebojnemu spoznavanju obeh manjšin, k skupnemu reševanju raznih problemov in k izmenjavanju pobud za širše delovanje. Na četrtkovem srečanju so predstavniki OK ZSMS in MKT najprej na kratko orisali delovanje obeh organizacij, nato pa so nakazali smernice za medsebojno sodelovanje, ki naj bi zajelo tako študente kot delovno mladino z obeh strani meje. Na dan je prišlo več zanimivih predlogov.

Najprej se je govorilo o sodelovanju in stikih med šolsko mladino. Tako mladi, kot še posebno šola sama, so doslej te stike zanemarjali, čeprav so še posebno važni za slovensko šolo v zamejstvu. Ti stiki naj bi sprva potekali v obliki obojestranskih obiskov, ki naj bi pripomogli našim dijakom, da bi bolje spoznali šolsko ureditev v Sloveniji ter učne programe na šolah v matični domovini. Obenem bi mladi iz Kopra lahko bolje spoznali manjšinsko problematiko ter sami videli, kako deluje naše šolstvo, kakšljivosti ter kako jih skušajo mladi s svojim bojem rešiti in odpraviti. Poleg šol bi si mladinci iz Slovenije lahko ogledali tudi druge manjšinske, politične in kulturne organizacije, razne ustanove ter se npr. seznanili z delovanjem športnih in prosvetnih društev po vaseh.

Za mladino iz zamejstva, pa bi bilo zanimivo obiskati, poleg šol, še razne delovne organizacije v Sloveniji in si ogledati, kako poteka delo v najrodobnejših tovarnah. Srečali bi se lahko z delovno mladino in z vodilnim osebjem teh kolektivov ter tako bolje spoznali samoupravljanje. Na šolah onstran meje pa bi se zamejski dijaki lahko seznanili z delovanjem slovenske mladine in z njihovimi pobudami. Zanimivo bi bilo npr. pobliže spoznati delovanje krožkov ZZN na šolah.

Kar se tiče boljšega spoznavanja zamejske problematike s strani mladine iz Slovenije, naj bi igrala važno vlogo tudi predavanja tržaških slovenskih višješolcev o življenju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji ter o njenem boju za dosego globalnih pravic.

Do tovrstnih predavanj je že prišlo, saj so člani Mladinskega odbora SKGZ in Mladinskega krožka že obiskali mladince v delovnih brigadah, pred kratkim pa so obiskali italijansko gimnazijo v Kopru in dijakom orisali problematiko zamejskih Slovencev. Ta predavanja pa bodo morala biti še bolj pogosta, in zajeti ne samo šole in delovne brigade, temveč tudi razne delovne kolektive.

Koprski predstavniki so nato poudarili važnost sodelovanja v publikacijah ter pozvali zamejsko mladino, naj pogosteje piše v slovenska glasila, saj bo le obveščanje pripomoglo k boljšemu medsebojnemu spoznavanju. Ob tej priložnosti so predstavili novo glasilo OK ZSMS Koper - PREPIH, ki izhaja od decembra 1977 in v katerega piše predvsem šolska mladina. Glasilo ni zahtevno, tudi po vsebini je precej pisano, zato predstavlja odlično priložnost, da začno vanj pisati tudi zamejski višješolci.

Predstavniki OK ZSMS in MKT so se zmenili tudi za kulturno sodelovanje, to se pravi za skupne razstave, proslave in prireditve ter za obojestransko udeležbo na raznih seminarjih.

Ob koncu so nas Koprčani opozorili na delovne brigade ter na razne druge akcije in pobude, ki so za zamejsko mladino izvrstna priložnost, da se pobliže spozna s sovrstniki iz matične domovine ter da z njimi naveže prijateljske stike. Udeležba na teh akcijah pa daje obenem tudi možnost, da se naša mladina bolje sooči z jugoslovanskim političnim in kulturnim življenjem. Ob zaključku srečanja so predstavniki OK ZSMS Koper in Mladinskega krožka sklenili to, kar je nedvomno najvažnejše, to se pravi, da bodo predloge v najkrajšem času tudi uresničili.

s. p.

PRAZNOVANJE SV. ANTONA V BORŠTU

Z obilno udeležbo potrjena uspešnost vaških prireditev

Nastop osnovnošolskih otrok, domače dramske skupine, pevskega zbora p. d. Slovenec in gojencev glasbene šole

Dve nadvse uspeli prireditvi v manj kot enem mesecu presiedka: Štefanovanje v priredbi p.d. «F. Prešeren» iz Boljunca in praznovanje sv. Antona v priredbi p.d. «Slovenec» iz Boršta sta nam še enkrat potrdili, da tradicionalne vaške prireditve, ki jih z navdušenjem in lastnimi močmi, ne glede na kakovost izvedbe, izvajajo člani prosvetnih društev občinstvu izredno ugajajo. To nam najbolj dokazujejo nabito polne dvorane tako v Boljuncu kot v Borštu z ljudmi, ki so prišli na prireditev iz vseh krajev. Ker pa je to v Borštu že večletna tradicija, ki je vedno kronana s takim uspehom, nam daje misliti, da je prav v takih prireditvah alternativa v delu prosvetnih društev glede na močno konkurenco televizije, kina in drugih modernih pritiklin sodobne družbe. V takih prireditvah dobi namreč občinstvo nekaj novega, kar mu moderni utrip življenja nikakor ne more nuditi, zatorej tolikšen uspeh in vse priznanje borštanskemu društvu, ki že leta vztraja na tej poti.

Da se povrnemo k prireditvi sami. Prvi je nastopil domači mešani pevski zbor Slovenec, ki je pod vodstvom Draga Petarosa zapel vrsto pesmi, nekaj iz lanskega programa, nekaj pa na novo naštudiranih. Sledil je nastop osnovnošolskih otrok najprej z izvajanjem skladb na orf-glasbila. Otroke je pripravil Drago Žerjal, nato pa so nastopili s pevskim zborom pod vodstvom sestre Imelde. Glede na lanskoletni nastop so pokazali dokajšen napredek gojenci glasbene šole, ki so nastopili v sestavu pihalnega orkestra ojačeni z nekaterimi starejšimi godbeniki. Emilu Smotlaku, ki z velikim prizadevanjem vodi glasbeno šolo se obeta lep naraščaj in osnutek morebitne mladinske godbe na pihala.

Za zaključek so člani dramskega odseka p.d. «Slovenec» izvedli veseloigro «Tuažba», ki so jo sami napisali, zrežirali, scensko postavili in seveda igrali. Igra opisuje običajne pravdarske navade na vasi v začetku tega stoletja z moralnim podukom, kdo se je s takimi pravdami okoristil. Mladim igralcem gre za dokajšnji trud, ki so ga vložili v postavitev kar precej zahtevne predstave vse naše priznanje. Nekateri liki so bili res dobro podani z veščostjo spretnih igralcev, ki niso prvič na odru. Tudi scena je bila precej dognana, rast in razplet igre, sicer v čitalniškem slogu, pa tudi grajena smiselno z domiselnimi vložki domačega humorja. Predstava je bila vsekakor boljša od lanskoletne, kar kaže, da raste v Borštu izredno močan naraščaj mladih, ki jih dramsko delo privlačuje. Resnična škoda je, da se ne to delovanje razširi na celoletno obdobje, zlasti če upoštevamo precejšnje število nadarjenih igralcev. V igri so sodelovali Dolian, Emil, Erol, Sergio in Jasna Petaros, Boža, Deana in Neda Hrvatič, Silvano in Fabio Scroccaro, Rajko Pertot, Edvin Rapotec, Boris Žerjal in Aleksander Hrvat, ki je posamezne točke tudi povezoval z napovedmi.

Igra je izredno primerna za gostovanja tudi na drugih odrih, zlasti če je povezana še s kako točko programa. Sceno se da prilagoditi kateremukoli odru. Resnična škoda bi bila, če je ne bi več izvajali.

SESTANKI KMEČKE ZVEZE O ODŠKODNINAH ZA BENCINOVOD

Kmečka zveza in predstavniki vaških odborov bodo poročali prizadetim lastnikom o zaključku pogajanj z družbo «Aquila» glede odškodnin za postavitev bencinovoda na sestankih:

danes, 18. t.m., ob 19.30 na sedežu prosvetnega društva v Lonjerju;

jutri, 19. t.m., ob 19.30 v krožku «Kras» v Zgoniku;

v petek, 20. t.m., ob 19.30 v gostilni Gruden v Šempolaju.

PRIJAVA OLJČNEGA PRIDELKA

Pridelovalce oljk iz dolinske, miljske in tržaške občine obveščamo, da morajo do konca tega meseca vložiti na pokrajinsko nadzorništvo za prehrano prijavo letošnjega oljčnega pridelka, če hočejo biti deležni prispevka, ki ga vsako leto nakažejo iz posebnega sklada Evropske gospodarske skupnosti. Za vlaganje prošenj se zainteresirani lahko obrnejo na Patronat Kmečke zveze INAC v Ul. Cicerone 8/b, s seboj pa naj prinesejo potrdilo o stiskanju, ki ga izstavi «tórkla» v Dolini oziroma stiskalnica v Bassanu.

OSEMDESETLETNICA ŠKEDENJSKE ŽELEZARNE

Te dni poteka osemdeset let, odkar so delavci v železarni pod Škednjem prvič predrli «vratca» ob vznožju plavža in je iz njega švignila žareča kovina. Kdor prvič prisostvuje takšni operaciji, si ne more kaj, da ne bi v tem videl nekaj slovesnega in grozljivega hkrati. Zato si lahko predstavljamo, s kakšno zavzetostjo in porosom so delavci tržaškega obrata Kranjske industrijske družbe ob koncu prejšnjega stoletja proslavili začetek zgodovine tržaškega železarstva.

Kranjska industrijska družba je začela graditi železarno leta 1895, da bi oskrbovala z njenimi polizdelki dru-stro-ogrske monarhije. Družba je imela sedež v Ljubljani, glavni obrat pa na Jesenicah. Pred prvo svetovno vojno je Škedenjska železarna dobila še dva plavža, od katerih je zadnji začel delovati leta 1914. Kmalu potem je bila proizvodnja ustavljena in plavži so mirovali vse do konca svetovnega spopada. Leta 1924 je obrat prevzela nova družba «Altiforni e Acciaierie della Venezia Giulia», ki je leta 1931 prešla pod družbo «Ilva». Med drugo svetovno vojno je železarna utrpela veliko škodo, kljub temu pa se je kmalu po vojni njeno delovanje obnovilo. Danes jo kakor znano upravlja družba Italsider (Finsider-IRI), ki jo je v zadnjih letih občutno izpopolnila in prenovila nekatere obrate. Žal pa preživlja tudi škedenjska železarna sedaj proizvodno krizo (v njej proizvajajo surovo železo in kokile) in je bilo v zadnjih mesecih lanskega leta nekaj nad 500 delavcev začasno izločenih iz proizvodnje in vpisanih v dopolnilno blagajno.

Z nedeljske prireditve v Borštu

S SINOČNJE SEJE GORIŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

SPLOŠNO NASPROTOVANJE ODLOKOM FINANČNEGA MINISTRA PANDOLFIJA

Splošno mnenje je, da v Rimu ne upoštevajo tukajšnjih potreb - Svetovalec Del Ben (PSI): «Kaj bi bilo z Gorico, če bi ne bilo obmejnega prometa?»

Splošno nasprotovanje odlokom finančnega ministra Pandolfija, ki jih je izdal ob prestopu iz starega v novo leto glede carinarnic, ki so usposobljene, da carinijo uvožene železarske in tekstilne izdelke, je bilo izraženo tudi na sinočnji izredni seji občinskega sveta v Gorici. O tem vprašanju smo pisali v preteklih dneh, v ponedeljek pa je bil v Garici celo protestni shod deželnega značaja.

Dekreti ministra Pandolfija so vzbudili splošen odpor v vsej državi. Včeraj se je sestala v Rimu tehnična komisija, ki bi morala ponovno preučiti ministrove odloke. Včeraj smo zabeležili vest, da je minister te dni izdal dodatni odlok, ki dodaja prvim štirim še pet carinarnic, ki so usposobljene za uvoz železarskih izdelkov. Gorica ni med temi.

Župan De Simone je na sinočnji seji uvodoma pojasnil kaj je občina napravila v zadnjih dneh in omenil tudi ponedeljski deželni shod.

V debato je prvi posegel liberalec Fornasir, ki je občinsko upravo obdolžil, da ni pravočasno posegla v Rimu, ko se je že pred časom sušljalo o potrebi takega dekreta. Posebej se je Fornasir zaustavil pri vprašanjih carinjenega blaga, ki ga uvažajo v okviru kontingentov samostojnega računa in proste cone. Kje bo treba carinitj to blago?

Socialist Del Ben je obsodil rimsko vlado, ki docela pozablja na tukajšnje potrebe. Poudaril je važnost, ki jo imata obmejna trgovina in promet za Gorico. «Kaj bi bilo, če bi se jutri meja zaprla? Kako bi Gorica živela?» se je vprašal svetovalec. Dejal je, da se italijanska carinska uprava vede neodgovorno in da ne nastopa korektno do drugih zamejskih carinskih uprav.

V trenutku ko poročamo, razprava še traja. Med publiko so tudi špeditorji in avtoprevozniki.

Interpelacije svetovalcev KPI

Svetovalca KPI Boris Coceani in Gianna Pirella sta goriškemu županu poslala interpelacijo o imenovanjih zastopnikov občine v razne upravne svete. Ker je rok za izvolitev zastopnika goriške občine v upravni svet goriške hranilnice potekel 22. decembra 1977, ne da bi občina imenovala tega zastopnika, sprašujeta svetovalca, kaj namerava napraviti občinski odbor, da bi preprečil imenovanje tega zastopnika s strani deželne uprave.

Ista svetovalca sta izvedela, da je v teku revizija pravilnika doma za starčke «A. Culot» v Ločniku. Menita, da je treba o tem razpravljati v občinskem svetu. O vodenju tega doma pa naj pride do javne diskusije med zastopniki občine, sindikatov, rajonske konzulte in drugih zainteresiranih.

Svetovalec Coceani pa sprašuje župana, če je resnična vest, da je pokrajinski tehnični odbor (deželna ustanova) ponovno zavrnil načrt za ureditev športnega igrišča v Podgori. Omenjeni svetovalec hoče tudi izvedeti, kolikšno denarno škodo povzroča taka zavrnitev in koliko načrtov je ta odbor zavrnil v zadnjih letih.

najemniki so hoteli odkupiti stanovanja njih prošnje pa so zadržali in jih niso v celih petih letih rešili.

Deželni kongres republikancev

V nedeljo, 29. januarja, bo v Gorici deželni kongres republikanske stranke. V teh dneh se vršijo predkongresne skupščine v republikanskih sekcijah v vsej deželi. Na skupščini mestne sekcije v Gorici, ki jo je vodil tajnik dr. Lanzino, so izvolili za delegate na deželni kongres Maria Ascarija, Marca Del Nerija, Daria Drufuco, Gianfranca Gandina in Luciana Lucianija.

Na skupščini so obsodili tudi dekret ministra Pandolfija, ki onemogoča carinjenje določenih vrst blaga na goriški obmejni carinarnici. Na deželnem kongresu bodo zagovarjali interese našega mesta v deželnem okviru.

Interpelacija o ljudskih hišah

Demokristjanski svetovalec dr. Tuzzi je poslal županu interpelacijo v kateri protestira proti birokratski počasnosti zavoda za ljudske hiše IACP ter zavlačuje reševanje prošenj najemnikov v ljudskih hišah bivšega zavoda INCIS, ki so že leta 1972 prešle v last IACP. Omenjeni

PODALJŠUJE SE SEZNAM PODJETIJ V TEŽAVAH

Delavci podjetja Marmi del Vallone še niso prejeli decembrskih plač

V podjetju, katerega sedež je v Milanu, trenutno dela okrog 40 oseb, ena tretjina iz doberdobske občine - V ponedeljek sestanek na županstvu v Doberdobu

Seznam podjetij, ki so v težavah na Goriškem, se bo v kratkem najbrž podaljšal. Tokrat gre za delniško družbo «Marmi del Vallone» s sedežem v Milanu, ki se, kakor že ime samo pove, ukvarja z obdelavo doljanskega kamna, ki ga kopljejo v kamnolomu pri Ferletičih, v občini Doberdob. Novica o težavah v tem podjetju, ki trenutno zaposluje okrog 40 delavcev prihaja s strani doberdobskih občinskih upraviteljev. V ponedeljek zvečer je bil namreč na tamkajšnjem županstvu sestanek z delegacijo delavcev in sindikalnih predstavnikov, na katerem so zastopnikom občinske uprave obrazložili resen položaj v katerem se omenjeno podjetje nahaja že nekaj mesecev. Posledica takega položaja je, da so uslužbenci že nekaj mesecev brez osebnih dohodkov. Tako še zmeraj čakajo na trinajsto plačo, kakor tudi na decembrsko plačo in nekatere druge prejemke. Kakor smo že zgoraj zapisali, je sedež podjetja v Milanu, obrata v Dolu, kamnolom pri Ferletičih in delavnico na Palkišču, pa vodi pooblaščeni upravitelj. Kaj je vzrok, da se je podjetje, niti dobri dve leti po začetku dejavnosti, znašlo v težavah, še ni znano, čeprav je v tem pogledu precej ugibanj. Nekateri, ki pobliže poznajo razmere v podjetju navajajo, da je kriva skrajno zastarela in neprimerna tehnologija. Stroji v delavnici na Palkišču so skrajno dotrajani, kar vse vpliva na kakovost izdelkov. Po drugi strani pa, tako menijo delavci v tem obratu, naročil zaenkrat še ne primanjkuje, torej ni mogoče težav povezovati s stagnacijo v gradbeništvu.

Od skupnega števila 40 zaposlenih, je dobra tretjina doma iz doberdobske občine, ostali pa v glavnem iz tržiškega okoliša. Na sestanku v ponedeljek zvečer, so predstavniki delavcev in sindikatov podrobno prikazali občinskim upraviteljem celoten položaj ter jih zaprosili za posredovanje, naj bi občina, kolikor je v njenih mejah, posredovala za izhod iz krize. Težave v podjetju Marmi del Vallone upravičeno vzbujajo zaskrbljenost tudi spričo dejstva, da so predstavniki podjetja ob začetku dejavnosti obljubljali široke možnosti zaposlovanja, predvsem za domačine. Te možnosti naj bi bile osnovane predvsem na zelo redki kakovosti doljanskega kamna, saj je to eno redkih nahajališč črnega marmorja v Evropi. Torej težav s konkurenco skoraj da ne bi smelo biti. Resničnost po dveh letih obratovanja pa je precej drugačna.

BLAGO SUMLJIVEGA IZVORA

Med hišno preiskavo policija našla radijske sprejemnike in zbirko starega denarja

Policija je prišla na sled enemu od številnih vlomilcev, ki so v zadnjem času močno povečali svojo aktivnost, saj so vlomi v stanovanja pa tudi v avtomobile postali že čisto vsakdanja stvar. Med preiskavo na domu ene izmed osumljenih oseb, so agenti letečega oddelka goriške kvesture našli celo zbirko najrazličnejših predmetov sumljivega izvora. V glavnem gre za radijske sprejemnike, osumljenec pa se je ukvarjal tudi z zbiranjem starega denarja. Občani, ki menijo, da je kateri od spodaj navedenih predmetov njihov, se lahko zglasijo pri letečem oddelku goriške kvesture, kjer trenutno hranijo predmete.

Pri preiskavi so policisti zaplenili: avtoradio znamke gelhard RS 2900 s črnim ščitom in vgrajeno napravo za poslušanje kaset; avtoradio znamke roadstar RS 2850, s črnim ščitom in napravo za poslušanje kaset (sprejemnik ima dve ročici in tri gumbe); kasetni magnetofon znamke holiday stereo s kromiranim ščitom; elektronski računalnik znamke royal model RC 84 - št. 1245465 (vrhnja stran aparata je svetlo sive barve, spodnja pa nekoliko temnejše barve); elektronski računalnik znamke canon - palmtronic 8 S (čelna stran srebrne barve, spodnja črne barve, aparat ima tudi tok); kovinsko škatlo s sledečimi kovanci: 4 kovanci po 500 lir iz srebra (dva z letnico 1965, eden 1960 in eden 1967); 1 srebrni kovanec za 1000 lir z letnico 1970; 3 kovanci «Evropsko gibanje», ki jih je izdala švicarska državna banka; 1 spominski kovanec na katerem je upodobljen moški z lokom (kovanec ima letnico izdaje napisano z rimskimi številkami); 1 kovanec za 20 lir, izdan leta 1882, na katerem je upodobljen Umberto I.

Drevi nastop Giorgia Gaberja

Drevi se prične v Gorici italijanska gledališka sezona. Zanjo skrbi letos neposredno goriška občinska uprava v sodelovanju s Teatro stabile iz Trsta. Odpadla je EMAC, ustanova za kulturne prireditve, ki trenutno ne deluje več.

Drevi je na sporedu nastop znanega igralca in pevca Giorgia Gaberja, ki bo predstavil delo Gaberja in Luporinija «Libertà obbligatoria». Jutri zvečer bodo predstavo ponovili izven abonmaja. Drevišnja predstava se bo pričela ob 20.30 v Verdijevem gledališču.

Na sporedu abonmaja imajo še igre «Processo per magia» Apuleia di Madaura v izvedbi Compagnia Renzo Giovampietro (24. januarja), «La fantesca» G. Battista della Porta v izvedbi Teatra stabile iz Bocna (21. februarja), Goldonijevo komedijo «Le donne geiose» v izvedbi tržaškega gledališča (8. marca) in «La Brocca rotta» Heinricha von Kleista v izvedbi tržaškega gledališča (konec aprila).

Abonma za pet predstav velja 12.000 lir, za dijake 5.000, za sindikalne skupine 8.500. Cene vstopnic za posamezne večere so 3.500 v parterju in 2.500 v galeriji. Prodajajo jih v turistični agenciji Appiani.

● **Goriška občina** obvešča prebivalce, da imajo osebne izkaznice veljavnost petih let. Po tem razdobju nima ta dokument nobene veljave. Zato poziva občina prebivalce, da obnovijo osebne izkaznice.

● **Podpredsedniku** pokrajinskega odbora CONI in športnemu zdravniku dr. Giovanniju Fonzariju je osrednje vodstvo CONI podelilo srebrno zvezdo za zasluge na športnem področju. Enako priznanje je dobila tudi Associazione sportiva Ronchi.

Upokojeni stražnik žrtev prometne nesreče

Bil je zelo priljubljen med Goričani in okoličani, čeprav je bil zaradi svoje službe tudi zelo strog. Govorimo o mestnem stražniku Duiliu Tavagnuttiju, ki je stopil v pokoj 1. januarja letos. Mirnega življenja pa ni užival, ker se je smrtno ponesrečil prejšnjo noč in umrl nekaj minut pred ponedeljkovo polnočjo.

Tavagnutti se je vračal domov v Ulico Pola s svojim mopedom in iz neznanih vzrokov se je z vozilom zaletel v tovornjak, ki je bil parkiran v Ul. sv. Mihaela.

Tavagnutti je bil sprejet v službo mestnega stražnika v Gorici leta 1954, upokojili so ga letošnjega 1. januarja na podlagi zakona štev. 336. Priljubljen je bil med kolegi in prebivalstvom, ker se je večkrat izkazal. Leta 1960 je pogasil ogenj v nekem avtomobilu, leta 1966 pa je dobil kolajno za civilne zasluge, ker je rešil iz voda Soče osebo, ki se je v njej potapljala.

4. DAN GORIŠKEGA SREČANJA MALIH ODROV 78

Prerez nepoklicnega snovanja Andrej Kurent, Andrić in Goya

Danes se zaključuje prvi krog srečanja

Po razburljivem festivalskem dnevu v nedeljo, ko se je občinstvo po predstavi v solkanski dvorani nemudoma preselilo v prostore gasilskega doma, je bil ponedeljek tisti dan, ki mu pravimo zatišje pred nevihto. Zadnja dva dneva prvega kroga, se pravi torek in sredo, bosta namreč obeležena kar s tremi dogodki dnevno.

Tako pa se je festivalsko občinstvo v ponedeljek ob 12. uri srečalo s predstavo «Srečanje s poezijo» Radivoja Pahorja, kot jo je z dramskim krožkom šolskega centra za blagovni promet pripravila Nadja Medvedova. Na tem mestu velja gotovo ponovno osvetliti prenovljeno propozicijo GORIŠKEGA SREČANJA MALIH ODROV 78, ki prvič izraziteje in zavestno vključuje v svoj prerez tudi zanimivejše predstave amaterskega gledališkega prostora. Že ob prvem srečanju s tovrstno produkcijo, ko so se v soboto predstavili gledališčniki iz Šmartnega ob Paki pod vodstvom Bogomirja Verasa, je bilo prijetno presenečeno. Tudi «Srečanje s poezijo» je ponudilo zanimivo in avtentično gledališko informacijo, kjer se je poezija Radivoja Pahorja lepo strnila s problematiko izvajalcev samih, tako da je skoraj v celoti prevladoval vtis, da mladi entuziasti oziroma entuziastke govorijo svoje besedilo, iz sebe. Takšna avtentičnost je gotovo posebno dragocena, dodaten čar pa so ji dajali v principu gledališko pogojeni prijemi predstave.

Zvečer se je v veliki dvorani PDG predstavil Andrej Kurent, član SNG Drame iz Ljubljane z dramatizacijo eseja Iva Andrića o Goyi pod naslovom «Pogovor z Goyo». Očitno je Andriću srečanje z Goyo veliko pomenilo, saj je ob njem in z njegovo pomočjo razvil celo vrsto bližnjemu zanimivih razmišljanj o poslednjih skrivnostih umetniškega snovanja, pa najsi gre za intimno problematiko ustvarjalca ali pa za soočanje njegove ustvarjalnosti in poklica z družbenim okoljem. Esej oživlja pripovedi Goye v prvi osebi, torej izredna avtorjeva vživetost v svojega vzornika oziroma človeka, od katerega je mogoče izvedeti toliko dragocenega.

Andrej Kurent je podal tako rekoč dvojno vlogo: Andrića in Goyo na moč prepričljivo, z izvrstnim obvladovanjem govornega izraza in s presenetljivimi premolki ter koncentracijo. Tudi istočasna duhovna prisotnost obeh oseb in njuna stopitev, saj gre na zunaj zgolj za preobleko izvedeno pred očmi gledalcev, je bila zanimivo zasnovana in je podkrepila skrivnostni pridih takšne meditacije.

Danes se zaključuje I. krog goriškega Srečanja malih odrov 78 in to kar s tremi predstavami: ob 13. uri bo Jože Zupan, član PDG Nova Gorica ponovno predstavil «Pridige» Janeza Svetokriškega, ob 17. uri bo Rudi Kosmač interpretiral monodramo Matjaža Kmecla «Lepa Vida ali problem svetega Ožbolta» (nagrada Borštnikovega srečanja 77), zvečer ob 20 pa se bo predstavilo Mestno gledališče ljubljansko s «Povabilom v grad» Jeana Anouilha.

Janez Povše

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

ALVIERO NEGRO

BUNKER

komedija v dveh dejanjih

Iz furlanščine prevedel v narečje beneških Slovencev **Božo Zuanella**
Kostumi **Marija Vidau**
Lektor **Božo Zuanella**
Režija in scena **JOŽE BABIČ**

Jutri, 19. januarja, ob 20.30 v AVDITORIJU v GORICI.

IZVEN ABONMAJA.

V NAŠIH ŠOLAH IN V DRUŠTVIH

Monolog Jožeta Zupana iz del J. Svetokriškega

Pobudo za gostovanje je dalo SSG v sodelovanju s SPZ in ZSKP

Z monologom Janeza Svetokriškega «En srečen, veseli inu vseh troštov poln dan voščim» bo gledališki igralec Jože Zupan, član Primorskega dramskega gledališča Nova Gorica, nastopil tudi v goriškem zamejstvu, na slovenskih šolah in v prosvetnih društvih. Gostovanja je omogočilo Stalno slovensko gledališče v Trstu v sodelovanju s Slovensko prosvetno zvezo in Zvezo slovenske katoliške prosvete. Napovedanih je kar enajst gostovanj v raznih krajih na Goriškem.

Drevi nastopa s tem monologom Jože Zupan na letošnjem Srečanju malih odrov v Novi Gorici. Predstavo je režiral Iztok Valič, ki je tudi pripravil kostum in scene, tekste je izbral in priredil Tone Partljič, Mirko Mahnič pa je poskrbel za jezikovno vodstvo.

«Izbora iz petih knjig pridig Janeza Svetokriškega se nismo lotili samo zaradi literarnozgodovinske pozornosti ali zaradi zanimive naloge iz zgodovine slovenskega jezika in pravorečja», je rečeno v gledališkem listu PDG, ampak zaradi življenjskosti, duhovitosti, šegavosti teh pridig, v katerih bomo sicer v «cerkveni» obliki lahko prepoznali čas in razmere ob koncu 17. stoletja, v njegovih «perglihah» pa bomo kaj lahko odkrili tudi nekatere obče in večne lastnosti človekove narave, ki jih opažamo še danes pri sebi ali v okolici. Janez Svetokriški (1647-1714) je bil sin plemiča beneškega rodu in njegov primek po očetu je bil Lionelli, mati pa je bila Slovenka. Rojen pa je bil pri Sv. Križu v Vipavski dolini in sedemnajstleten je stopil v red kapucinov. Po študijah je postal pridigar štarejske kapucinske province, ki je obsegala samostane po Štajerskem, Kranjskem, Primorskem... Kot gvardijan je vodil samostane v Trstu, Sv. Križu, v Ljubljani in Gorici, kjer je umrl. Četudi se vsebina in oblika njegovih pridig podreja tedaj pogosti scholastični obliki in zgradbi (tema, uvod, jedro, zaključek) se njegove pridige razlikujejo od podobnih pridig njegovih vzornikov in sodobnikov po tem, da kljub «citatomaniji» kažejo izvirnost v slogu, da niso katoliško nestrpne, da koreninijo v tedanjem času in prostoru, zlasti pa jih odlikuje nekakšna prostodušna humornost. Njegov humor je blag in ni pretiran, kakor pri sodobnikih. Ni čudno, da je bil kot pridigar zelo popularen in je svoje pridige izdal na prigovarjanje duhovnikov v petih knjigah v letih od 1691 do 1707. Za nas danes ne predstavljajo več kakega krščanskega čtiva, ampak so v nekaterih prvinah redek primer slovenskega književnega baroka in del slovenskega kulturnega bogastva».

Prve predstave so napovedane za jutri zjutraj na slovenskem učiteljišču «Simon Gregorčič». V petek bosta predstavi dopoldne na klasičnem liceju «Primož Trubar», zvečer ob 20.30 pa v prosvetni dvorani v Pevmi. V soboto dopoldne bo predstava na trgovski šoli «Ivan Cankar». Na drugih šolah in krajih pa bodo predstave prihodnji teden.

Razna obvestila

Šolski sindikat CGIL vabi vse slovenske šolnike na svoj sedež v Ul. 24. maja 12; v petek, 20. novembra, ob 17.30. Na dnevnem redu bo diskusija o problemih slovenske šole. Razpravljali bodo o dokumentu, ki ga je pripravilo tajništvo sindikata kot predlog za globalno zaščito odprtih problemov slovenske šole.

Društvo slovenskih upokojencev v Italiji sklicuje za v četrtek, 19. januarja, ob 15. uri članski sestanek za člane z Goriškega v prostorih Slovenske prosvetne zveze v Gorici, Ul. Malta 2. Na sestanku bodo člani odbora na razpolago za razna pojasnila v zvezi s pokojninami. Vabljeni so tudi upokojenci, ki še niso člani društva, a se želijo vpisati.

Kino

Gorica

VERDI 20.30 Gledališka predstava Giorgia Gaberja.
CORSO 17.00—22.00 «Sette note in nero». J. O'Neill in G. Ferzetti. Prepovedan mladini pod 14. letom.
MODERNISSIMO 17.00—22.00 «C'era una volta un merlo canterino». G. Kandeli in G. Tsckdeidzi.
VITTORIA 17.00—22.00 «Greta la donna bestia». J. Torne in E. Falck. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CENTRALE 16.30—22.00 «La grande avventura».

Tržič

PRINCIPE 17.00—22.00 «Il cadavere di un nemico».
EXCELSIOR 17.00—22.00 «Storia segreta di un lager femminile».

Nova Gorica in okolica

SOČA «Prodajalka vijolic», španski film ob 18. in 20. uri.
SVOBODA «Akcija stadion», jugoslovanski film ob 18. in 20. uri.
DESKLE «Nepopravljivi Belmondo», francoski film, ob 19.30.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

RODILI SO SE: Valentina Cattaneo, Lara Zorzenon, Michela Marcon, Serena Alasia, Dino Bonan, Chiara Terpin, Ester Visintin, Massimiliano Morra, Paolo Perazzi.

UMRLI SO: 58-letni trgovec Franc Sokol, 62-letni upokojenec Bruno Lorenzon, 74-letna upokojenka Elisabetta Soča vdova Pillon, 88-letna upokojenka Jožefa Ferletič vdova Silli, 84-letni upokojenec Mario Bianchi, 65-letni delavec Bianco Gaiotto, 78-letni Giuseppe Bergold, 78-letni upokojenec Giuseppe Marega, 88-letna upokojenka Laura Del Mestri, 75-letna upokojenka Marija Černigoj.

OBJAVILI: Mehanik Enrico Stanta in delavka Sadranka Mozetič, geometer Lino Konjedic in študentka Claudia Tansi, delavec Tiziano Ferro in uradnica Bruna Silli, uradnik Antonello Milesi in uradnica Francesca Pezzotti.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni & Bassi, Ul. Raštel 52, tel. 83-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Centrale, Trg Republike, tel. 72341.

Gledališča

VERDI
Danes ob 21. uri Giorgio Gaber v «Libertà obbligatoria» Gaber-Luporini. Abonmajska predstava: kupon št. 1. Jutri ponovitev izven abonmaja.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 29. januarja, avtobusni smučarski izlet na Nevejsko sedlo. Vpisovanje na sedežu do 25. t.m. ali do zasedbe razpoložljivih mest v avtobusu.

Prosvetno društvo «A. Paglavec» v Podgori priredi v nedeljo, 29. januarja, avtobusni izlet na Nevejsko sedlo. Vpisujejo Tanja Bregant, Vanda Okroglič, Klavdij Maligoj, Livij Rožič in Joško Klavčič.

PO NEDELJSKIH IN PONEDELJSKIH VOLITVAH

Urho Kekkonen že četrtič na čelu finske republike

Dobil je velikansko večino - Čeprav že v letih se drži starih navad, posebno kar se tiče fizične kondicije - V politiki je bil vedno trezen in čeprav nekoč nasprotnik SZ se ji je približal

HELSINKI — Novi predsednik finske republike je spet stari Urho Kekkonen, ki je na zadnjih volitvah dobil 260 od 300 možnih glasov. Šest let bo sedaj vodil finsko državo danes 77 let star državnik, ki je bil tokrat že četrtič izvoljen v sam vrh državne oblasti.

Urho Kaleva Kekkonen se je rodil 3. septembra leta 1900 kot sin gozdarja. Ko je leta 1918 val revolucije zapljusknil iz Rusije tudi na Finsko, se je Kekkonen opredelil za «bele» in se torej v vojski maršala Gustava Mannerheima boril proti finski «rdeči armadi».

Urho Kekkonen se je dolgo ukvarjal s športom in s političnim življenjem. Leta 1924 je postal finski prvak v skoku v višino in dosegel tedaj pomemben rezultat 185 cm. Še danes, ko je že kar krepko v letih, se prav nič ne zmeni za vremenske razmere, ki na Finskem zares niso prijetne in odhaja s svojega doma v predsedstvo kar peš. Ker hoče biti zgledno točen, ni redko ga videti, da pohiti, celo teče. Finci pa se prav nič ne zgražajo nad tem, pač pa vidijo v predsedniku «ki hit», le posnemanja vreden zgled. Zato ni nič čudnega, da se je Kekkonen leta 1956, ko je bil prvič izvoljen za predsednika, pohvalil, da v svojo pisarno ne prihaja z dvigalom, pač pa prestopa tudi po štiri stopnice hkrati. Mož je namreč zelo visok in suh, vse svoje življenje športnik in mu torej prestopanje po več stopnic hkrati ne povzroča težav. Sicer pa se še vedno predaja športu in če je nekoč preskakoval ovire, sedaj zelo rad smuča in ne more mimo, da ne bi obiskal Laponske, kjer se posveča zimskim športom, seveda predvsem smučanju. Do pred nekaj leti je v poletnih mesecih vsako jutro opravil najmanj 4 km teka. Sicer pa je njegov najljubši poletni šport — ribolov. Pogosto pa odhaja na obisk, seveda privatno, v Sovjetsko zvezo, kjer se z Aleksejem Kosiginom spravita na merjasce.

Toda že se danes Urho Kekkonen češče sreča s sovjetskimi državniki, nekoč ni bilo tako, saj smo že rekli, da se je v času oktobrske revolucije opredelil za kontrarevolucijo, v zimi leta 1939 - 1940, ko je med Sovjetsko zvezo in Finsko prišlo do vojne, pa se je uprl sleherni pobudi, da bi z velikim sosedom našli kompromisno rešitev. Postavil se je na stališče, da je treba vojno nadaljevati, pa naj bo konec takšen ali drugačen.

Toda vojna med Sovjetsko zvezo in Finsko je bila le del strahotnega klanja, ki mu pravimo druga svetovna vojna. In tako so se Finci, čeprav ne po lastni volji, znašli na strani nacistične Nemčije v boju proti Sovjetski zvezi. In tedaj je bil Urho Kekkonen med prvimi Finci, ki so uvideli, da so «na strani, ki bo vojno izgubila in hkrati na strani tistega, ki mora vojno izgubiti». In tako je Kekkonen spreviden, da je obstoj njegove dežele pravzaprav odvisen od tega, kakšni bodo njeni odnosi do Sovjetske zveze. Tedaj se je tudi med njim in Paasikivijem, poznejšim predsednikom, ustvarilo tisto politično ozračje, ki je preusmerilo finsko zunanjo politiko zbliževanja s Sovjetsko zvezo, ozračje, ki velja še danes.

In prav to politično ozračje je bilo med volilno kampanjo za Urha Kekkonena najbolj kočljivo. Ne smemo pozabiti, da je v delu finskega prebivalstva še vedno precej nerazpoloženja nasproti vzhodnemu sosedu. Sovjetska zveza je namreč po vojni od Finske zahtevala še velikansko vojno odškodnino, ki jo je Finska izplačala do zadnjega vinarja. Še vedno je mnogim Fincem v spominu odhod poslednjega finskega vlaka, ki je proti Leningradu odvažal stroje in drugo blago za odškodnino. Ta vlak so Finci okrasili s cvetjem in zelenjem, ker je ta vlak pomenil, da so končno res svobodni . . .

Toda Urho Kekkonen je trezen državnik, ki ve, da mora z bližnjim sosedom živeti v dobrem sosedstvu, saj je svojo volilno kampanjo usmerjal tudi v smislu gesla «zaupanja tudi preko meja». Res je, da so stranke, ki so njega kandidirale nekaj izgubile, toda to gre prvenstveno na račun udeležbe pri volitvah. Vendar pa udeležba ni bila tako nizka, kot so pričakovali, saj se je volitev udeležilo le malo manj kot 64 odst. volilnih upravičencev. Zato je Urho Kekkonen v zvezi s tem rekel: «Zelo sem zadovoljen nad udeležbo», saj bi prav v tem bila lahko njegova šibkost, pa čeprav je zmagal z velikansko večino 260 do 300 možnih glasov.

Urha Kekkonena podpira 6 strank, ki so si sicer med seboj različne, ki pa vendarle najdejo pri njem kot kandidatu neko skupno govorico. Urha Kekkonena so ob tej priložnosti, kot tudi pri drugih dosedanjih predsedniških volitvah podpirali socialni demokrati, ki so dobili 74 volilnih sedežev, tako imenovana sredinska koalicija je dobila 85 volilnih sedežev, komunisti so dobili 56, tako imenovana nacionalna koalicija pa 45, skupno torej 260 volilnih sedežev.

Parlov v drugačni vlogi

Svetovni prvak Mate Parlov se po navadi predstavlja z rokavicami na rokah. Tokrat pa ga vidimo s hčerkico Miro v naročju.

Italijanski vojni «kolossal»

RIM — *Praksa dokazuje, da doživljajo tako imenovani «kolossal» filmi velik uspeh. Že cela vrsta filmov, ki jih lahko vključimo v to zvrst, je producentom prinesla velikanske dobičke. Tudi najnovejši primeri govorijo o tem. Vzemimo na primer nekatere filme, ki jih poznamo pod italijanskimi naslovi kot so «Quell'ultimo vonte» ali «Mac Arthur il generale ribelle» in podobni. Ker zgledi vlečejo, se je podobnega načrta lotil tudi italijanski režiser Umberto Lenzi, ki je mnenja, da bi bilo treba prav s takšnim filmom ponovno pridobiti tuji trg, ki je v zadnjem letu nekoliko popustil.*

Seveda gre za vojaški «kolossal», ki nosi naslov «Il grande attacco» in ki bo prišel pred občinstvo že v prihodnjih dneh, seveda v velikih mestih in v premierskih kinematografih. Da bi ta film mogel uspeti, se da sklepati iz naslednjega. Predvsem smo rekli, da «kolossal» privlačujejo, z druge strani bodo nastopili v njem zelo znani filmski ljudje, kot so Henry Fonda, John Huston, Samantha Eggar, Stacy Keach, Giuliano Gemma, Edwige Fenech, Helmut Berger, Ray Lovelock itd.

Film, o katerem je govor, bi mogel biti nekaj takega, kar bi prišlo iz «križanja» filmov kot sta «V vrtincu» in «Vojna in mir». Velik zgodovinski vojaški dogodek namreč pogojuje vrsto človeških usod v času druge svetovne vojne. Gre za ameriškega generala Fosterja, ki ga v filmu igra Henry Fonda, za angleškega vojnega dopisnika O' Haro, za angleškega visokega častnika, za mlado nemško Judinjo, mladega nacističnega častnika, mladega ameriškega častnika in za francosko prostitutko. Usode teh tako različnih ljudi se prepletajo na ozadju vojne, vendar se dogajanja začno že mnogo prej.

Leta 1936 so bile olimpijske igre v Berlinu. Iz te dobe izhaja kratkometražni dokumentarec o srečanju med Hitlerjem in Humbertom Savojskim. Brž ko se konča tà dokumentarec, se občinstvo «sreča» s Henryjem Fondo, Johnom Hustonom, Samantho Eggar in Stacy Keach, ki napijajo miru in svobodi, kmalu zatem pa izbruhne vojna, drugo svetovno klanje. In iste osebe pozneje srečamo kot osebnosti v drugi svetovni vojni, na primer v marcu 1943. leta v bitki pri Marethu, ko Američani in Angleži potolčejo naciste in fašiste v severni Afriki.

Pri tem velja povedati, da se je režiser Lenzi zadnje čase loteval povsem drugačnih filmov, filmov o vsakdanjem življenju, prvenstveno o nasilju, kot na primer v filmih «La banda del gobbo», «Il trucido e lo sbirro» ipd. In vendar ni Lenzi na vojnem filmskem področju nov, neizkušen, saj je že pred 10 leti snemal vojaški film «Attentato ai tre grandi», kjer je skušal v filmski obliki prikazati srečanje Roosevelta, Churchilla in Stalina v Casablanci, dve leti pozneje pa je posnel prav tako vojaški film «La legione dei dannati», toda v sedanjem primeru ne gre le za vojaški film, pač pa za «kolossal», to se pravi za mogočen film, ki se ukvarja po svojem obsegu in po številu umetnikov in statistov razlikuje od prejšnjih. In vendar režiser pravi, da ga je film razmeroma malo stal, le nekaj nad 2 milijardi lir, kar prav gotovo za tovrstne filme ni veliko.

RADIO VELEVIZIJA

TRST A

7.00, 8.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Skladatelj dirigira; 9.30 Prehrana in zdravje; 9.45 Glasbena medigra; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.35 Ljudje in dogodki; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji; 12.10 Pojmo po naše; 13.15 Slovanska ljudska glasba; 13.35 Od melodije do melodije; 14.10 Mladina v zrcalu časa; 14.20 Kličite Trst 31065; 16.30 Otroci pojo; 17.05 Deželni solisti; 17.20 Glasbena panorama; 18.10 «Njen greh», radijska igra.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Glasbena matinejа; 9.20 Poje skupina I Pooh; 9.32 Plošče; 10.00 Z nami je . . .; 10.10 Otroški kotiček; 10.32 Mini juke-box; 10.45 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Samoupravljavec; 14.1 Ital. zbori; 14.33 Melodije; 15.00 Trenutki današnje kulture; 15.10 Glasbeni program; 15.45 Par besed; 16.00 Pismo iz . . .; 16.05 La Vera Romagna; 16.40 Glasbeni notes; 16.45 Med zamejskimi rojaki; 17.00 Ob petih popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba; 18.00 Progresivna glasba; 18.35 Posnetki iz naših studiov, 19.33 Crash; 20.00 Zbori v večeru; 20.32 Rock party; 21.32 Glasbeni spored; 22.45 Glasba za lahko noč.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 in 7.50 Glasbeno prebujenje; 8.50 Znane romance; 9.00 Govorni program; 11.00 Politična tribuna; 12.05 Vi in jaz 78; 14.05 Glasbeni program; 14.30 Zgodovina ustave; 15.05 Prvi Nio; 17.10 Pogovori o energiji; 18.00 Popevke; 18.20 Pripovedi; 19.35 Večerni programi; 21.05 Popevke; 22.30 Naj govorimo?; 23.15 Lahko noč.

SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 Poročila; 5.15 Danes za vas; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Beseda na današnji dan; 8.08 Glasbena matinejа; 9.05 Nenavadni pogovori; 9.25 Zapojmo pesem; 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki, 11.03 Po Talijinih poteh; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.20 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Spomini in osma; 16.00 Loto vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Odskočna deska; 18.30 Utrinki iz svetovne zborovske glasbe; 19.20 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minuta z ansamblom Ati Soss; 20.00 Koncert iz našega studia; 22.20 S festivalov jazza; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe; 00.05 Slovanski plesi; 0.30 Za pozne plesalce; 1.03 Zaprite oči in poslušajte; 2.03 Note v ritmu; 2.30 Italijanska glasbena klasika; 3.03 Kalejdoskop zabavnih melodij; 4.00 - 4.30 Lahke note velikih orkestrov.

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 *Argumenti*, vzgojna oddaja
13.00 *Človek in zemlja*: PIRENEJSKO ŽIVALSTVO *Vremenska slika*
13.30 *Dnevnik in Danes v parlamentu*
14.10 *Nemščina*
17.00 *Ob petih z Romino Power*
17.05 *Vlakec: pravljice in igrice*
17.20 *Paese che vai*
17.35 *Asterix galski*, risanka
18.00 *Argumenti*, vzgojna oddaja
18.30 *Mali Slam*, glasbena oddaja
19.00 *Dnevnik 1 — Kronike*
19.20 *Furia* *Mali veliki Rodney*, TV film
19.45 *Almanah in Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 *Kriminalni genij Mr. Reeder ja*, TV film
21.30 *Match*
22.15 *Športna sreda - Tribuna notte* Ob koncu DNEVNIK, *Danes v parlamentu in Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 *O tem govorimo*
13.00 *Dnevnik 2 — Ob 13. uri*
13.30 *Nebo*, 6. oddaja
17.00 *Program za mladino* *Samo en sprehod*
17.30 *Prigode Blacka Beautyja* VRANEC, TV film
17.55 *Rdeče in modro* *Jutranja toaleta*
18.00 *Laboratorij 4*
18.25 *Iz parlamenta* in DNEVNIK 1 — *Športne vesti*
18.45 *Dober večer s . . . Tarzanom & C.* *Družina Addams*, risanka TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE, film *Vremenska slika*
19.35 *Dnevnik 2 — Odprti studio*
20.40 *Ubogi vojak*, 2. in zadnje nadaljevanje
22.05 *Pupazzi, pupazzetti e cantasciolti*, 2. del filma Ob koncu DNEVNIK 2 — *Zadnje vesti*

JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana

9.30 in 11.40 *TV v šoli*
17.15 *Poročila*
17.20 *K. Kovač: Velika medvedica* nanizanka
17.35 *Južnoameriški Indijanci*
18.00 *Obzornik*
18.10 *Na sedmi stezi*, športna oddaja
18.45 *Od vsakega jutra raste dan* MURSKA SOBOTA
19.15 *Risanka*
19.30 DNEVNIK
20.00 *Film tedna*: KAVELJ 22 Režiser Mike Nichols, v glavnih vlogah Alan Arkin, Martin Balsam, Richard Benjamin, Antony Perkins, Orson Welles
21.55 DNEVNIK
22.05 *Miniature: Recital harfistke Rude Ravnik - Kosi*
22.20 *Šahovski komentar*

Koper

19.55 *Otroški kotiček*
20.15 DNEVNIK
20.35 *Pripeka*, film
22.05 VODNO SMUČANJE, *Sporočili do*.

Zagreb

19.30 DNEVNIK
20.00 *Izbor v sredo*
22.20 *Šahovski komentar*

SVICA

18.30 *Oddaja za mladino*
19.25 *Popevke*
19.55 *Kulturna beležnica*
20.45 *Argumenti*
21.05 POPEVKE 1978

ANKETA NA POBUDO REVIJE «PRIMORSKA SREČANJA»

Kakšno boljšo cestno povezavo med severno in južno Primorsko

Poleg obilnega literarnega materiala peta številka revije objavlja mnenja predsednikov skupščin občin Idrija, Ilirska Bistrica, Izola, Koper, N. Gorica, Piran in Tolmin o rešitvi cestnega problema na Primorskem

Izšla je peta številka revije Primorska srečanja, ki tudi tokrat prinaša vrsto zanimivih člankov in razprav z najrazličnejših področij.

V gospodarskem in družboslovnem delu so objavljeni prispevki Janka Perata (Planine umirajo), Rajka Kaligariča (Specifika in težišče razvoja kmetijstva na obalnem področju), Mihe Lipuščka (Kmetijstvo in znanje), Branka Marušiča (Srebrni jubilej Goriškega muzeja), Salvatora Žitka (Napori za formiranje oddelka NOB v Pokrajinskem muzeju Koper) in Jožeta A. Hočevarja (Knjigi ustrezno mesto).

V leposlovju so zastopani avtorji Iztok Osojnik, Zlatko Zajc, Tomaž Šalamun, Brina Švigelj, Boris Jurkič in Rudi Šeligo itd.

Kot novost pa naj omenimo pobudo revije za javno razpravo o ureditvi prometne povezave med severno in južno Primorsko. Revija s tem izpolnjuje svojo obljubo, da bo aktivno posegala (predlogi, javne razprave, polemike itd.) v žgoče gospodarske in druge probleme primorske regije. Tokrat se je obrnila na predsednike primorskih občinskih skupščin z vprašanjem, ali je primorska prometnica potrebna ali ne in kako naj bi problem finančno rešili.

Predsednik skupščine občine Idrija Cveto Šulgaj je odgovoril, da je ureditev cestne povezave med severno in južno Primorsko nujna zadeva, za eno izmed obeh variant (krožna prometnica ali direktna povezava) pa bi se opredelili šele po temeljiti analizi. Glede sredstev bi morali vključiti Cestno skupnost SRS ter poiskati dodatne vire neposredno zainteresiranih v sami regiji.

Predsednik skupščine občine Ilirske Bistrica ing. Bojan Brozina je v prvi vrsti poudaril, da bi taka povezava nudila večje možnosti za tesnejšo gospodarsko povezanost regije in bi vplivala tudi na razvoj drugih področij. Direktna povezava bi bila najboljša rešitev, vendar je z vidika finansiranja bolj realno usposobiti cesto Štanjel - Sežana. Vsekakor bi bilo potrebno pri iskanju finančnih rešitev usmeriti napore prek Cestne skupnosti SRS. Kazalo pa bi tudi vključiti celotno problematiko cest k nastajajoči industrijski coni.

Tudi predsednik SO Izola Jože Bolje je vprašanje širše zastavil ter poudaril, kako pomembna je sodobnejša prometna zveza za blagovne tokove med Postojno in Koprom, Sežano, Trstom in Novo Gorico na eni strani ter Koprom, Sežano in Novo Gorico na drugi strani. Lahko bi bila to zveza med krakoma Razdrto Sežana in Razdrto - Nova Gorica, kolikor bo Koper neposredno povezan z novo cesto z industrijsko cono v Sežani. Možne so tudi druge rešitve, vendar bi ob projektiranju cest v smeri Razdrto - Sežana - Koper - Nova Gorica in ob kreiranju industrijske cone v Sežani morali temeljito preučiti vse možnosti združevanja blagovnih tokov v smeri vzhod - zahod in narobe.

Predsednik SO Koper Mario Abram je opozoril, da zahteva področje komunikacijskih infrastruktur temeljite analize in dolgoročne projekcije. Prioriteto daje gradnji že projektiranih povezav Vrtojba - Razdrto - Sežana - Koper, zatem pa bi začeli reševati dodatne smeri in ugotavljati morebitna ozka grla. Če smo se prednostno opredelili za avtocesto, pa seveda to še ne pomeni, da moramo zanemarjati situacijo na že obstoječih prometnih zvezah. Nasprotno. Zavzemamo se za razširitev črnokalskih vzpetin in za pridobitev prepotrebnega tretjega pasu; potrebno bi bilo tudi boljše vzdrževati povezovalnici Sežana - Štanjel - Nova Gorica in Sežana - Komen - Opatje selo ter se odločiti za določene rekonstrukcije, prav tako pa bi morali resno razmisliti o odstranitvi kritičnih točk na turistični cesti v Soški dolini.

Po mnenju predsednika SO Nova Gorica Jožeta Šušmelja bo v prihodnosti zmeraj bolj pridobivala na pomenu cestna povezava Predel - Soška dolina - Kras - morje. Potrebno bi bilo celotno ovrednotenje te cestne povezave ter naročiti študijo, ki naj bi nakazala izhodišča za nadaljnjo akcijo ter ocenila sredstva, ki bi jih bilo potrebno vložiti v modernizacijo. Naročnik take študije bi morale biti cestne skupnosti, po območju katerih poteka ta trasa. V primeru, da bodo vse občine, skozi katere poteka ta cesta soglašale z vlaganjem sredstev v večje rekonstrukcije, bo potreben sporazum med cestnimi skupnostmi o načrtu modernizacije ter povezave in ustrezno združevanje sredstev.

Predsednik SO Piran Ivan Bažec je poudaril predvsem potrebo sinhroniziranega akcija vseh zainteresiranih činiteljev v celotni primorski regiji, saj so se v preteklosti ta vprašanja reševala dokaj izolirano. Po njegovem mnenju bi bilo potrebno najprej realizirati planirano cestno povezavo obale, Krasa in Goriške z Ljubljano s tem, da se sedanja neustrezna povezava prek Sežane in Štanjela kar najhitreje toliko usposobi, da bo kos prometnim tokovom predvidenega razvoja v naslednjih nekaj letih. V perspektivi pa bi morala ta direktna prometna povezava prerasti v svobodno prometno žilo, ki bi omogočila neomejen prometni pretok in s tem hitrejši, usklajen in policentrični razvoj celotne Primorske. Finančno pa bi bilo to prevelika preobremenitev gospodarstva Primorske in bi bilo treba sredstva zbirati skupaj z republiško skupnostjo za ceste ob maksimalnih naporih gospodarstva na Primorskem.

Zelo obširno je na zastavljeno vprašanje odgovoril predsednik SO Tolmin Anton Ladava. Zavzel se je za preučitev problema z vseh vidikov ter postavil cestno povezavo med severno in južno Primorsko kot enega izmed osnovnih pogojev za nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj celotne regije. Po njegovem mnenju zasluži prvenstveno pozornost cestna povezava Predel - morje, saj gre ob regijskih koristih tudi za vključevanje v mednarodne turistične in blagovne tokove. Jasno pa je seveda, da bo potrebno preučiti tudi vse druge povezave, zlasti še Tolmin - Idrija Ljubljana, nadalje Tolmin - Nova Gorica - Ajdovščina - Razdrto in povezava prek Vršiča z Gorenjsko. Glede finansiranja pa bi bila po njegovem mnenju najboljša pot dogovor vseh delegatov in odgovornih dejavnikov družbeno ekonomskega razvoja Primorske o programu naložb v najpomembnejše cestne povezave, za katere bo enoten interes in prepričanje, da le po tej poti pridemo do takih cestnih povezav, ki bodo mnogo bolj vplivale na razvoj posamezne občine. Tak program naj bi delegati sprejeli v interesnih skupnostih za ceste.

LJUBAN OMLADIČ

RAZVITI SVET JE ŽE POZABIL NA ENERGETSKO KRIZO IN KRIZO NAFTE

V letu 1977 je evropski trg absorbiral nad deset milijonov novih avtomobilov

LONDON — Ko so se pred obilnimi štirimi leti Arabci «prebudili» in na osnovi ugotovitve, da je nafta njihovo edino bogastvo dvignili «črnemu zlatu» ceno, ki se je od tedaj že štirikrat povišala, je bilo pričakovati, da se bo tudi civilizirani svet «prebudil» iz svojega prijetnega dremanja v bogatem, ugodnem življenju. Tedaj je vse človeštvo, predvsem pa dežele, ki uvažajo veliko nafte, doživelo nekakšen šok, ko je spoznalo, da prirodna bogastva pravzaprav niso niti tako velika. Strokovnjaki so govorili o tem in onem, tudi o tem, da ima človeštvo pravzaprav na razpolago tekočega goriva, torej nafte le do konca tega stoletja ali kaj več. Toda pritisk tistih, ki z nafto ogromno zaslužijo, pritisk znanih «sestra» je bil močnejši od politične volje odgovornih krogov. Vrhu tega pa potrošnikov nafte niti ni treba veliko prepričevati, da je to gorivo najbolj praktično. In tako smo spet zajadrali v prejšnje ugodno dremanje, kot bi energetske krize sploh ne bilo. Res je, da je delež motorizacije v porabi nafte razmeroma majhen, komaj kakih 15 do 17 odstotkov, toda v času varčevanja bi to lahko tudi kaj pomenilo. Naglo večanje proizvodnje in prodaje avtomobilov v zahodni Evropi pa govori, da o varčevanju ni več govora. To nam povedo naslednji podatki:

V minulem letu je bilo v zahodni Evropi prodanih nad 10 milijonov novih avtomobilov. Tolikšnega števila prodanih avtomobilov niso zabeležili še nikoli. Glavni delež ima pri tem, seveda, Zahodna Nemčija s svojim trdnim gospodarstvom, sledijo pa ji še Francija, Velika Britanija in seveda Italija.

Čeprav so ti podatki na en način zaskrbljujoči, na drugi strani ohrabrujejo, saj je znano, da je avtomobilska industrija ena izmed vodilnih industrij, to se pravi ena tistih gospodarskih panog, ki potegnejo za seboj še druge industrijske dejavnosti. V trenutni ekonomski krizi, ki je zajela ves razviti svet, pa to nekaj pomeni. Hkrati je do 1973. leta to najbolj izrazit dokaz, da smo pa čeprav neutemeljeno energetsko krizo preboleli.

Sicer smo v zahodni Evropi že v letu 1976 zabeležili veliko prodajo novih avtomobilov, tolikšno prodajo, da smo za maleńkost prekoračili rekord iz leta 1973, torej iz leta pred začetkom energetske krize. V lanskem letu pa je zahodna Evropa rekord iz 1973 prekoračila za 550.000 vozil.

Glavni razlog tega povečanja je prav gotovo boom na zahodnonemškem tržišču. Do tega izrednega povečanja prodaje novih vozil na zahodnonemškem tržišču je prišlo povsem nepričakovano. Res je, da je zahodnonemško gospodarstvo trdno, morda celo preveč trdno, posebno kar zadeva trdnost valute, ki ovira prodajo zahodnonemških izdelkov v tujino, toda v Bonnu so računali, da bo domače tržišče absorbiralo kvečjemu 3 do 4 odstotke več novih vozil kot v letu 1976. Zgodilo pa se je, da se je prodaja povečala kar za 11 odst. in dosegla rekordno število obilnih 2,5 milijona. To je veliko kljub temu, da kroži po zahodnonemških cestah že obilnih 16 milijonov motornih vozil.

Zahodnonemško tržišče ki šteje 62 milijonov prebivalcev, je absorbiralo lani več vozil kot britansko in italijansko skupaj, ki šteje 108 milijonov prebivalcev. V Veliki Britaniji so lani prodali 1.300.000 novih avtomobilov, kar je še vedno za 400.000 manj kot v letu 1973, v Italiji pa je bilo lani registriranih 1.200.000 novih vozil, kar je za 200.000 manj kot v letu 1973.

Veliko bolje je glede tega bilo v Franciji, ki bo po zadnjih podatkih kmalu prekoračila plafon 2 milijonov avtomobilov na leto, saj so v lanskem letu v Franciji prodali 1.900.000 avtomobilov, kar je za 50.000 več kot v letu 1976 in to kljub temu, da je francoska vlada zaradi varčevanja izvajala določene omejevalne ukrepe.

Pa ne le v prodaji, tudi v proizvodnji je zahodna Evropa v lanskem letu na tem področju napravila korak naprej. Vse tovarne avtomobilov zahodne Evrope so lani vrgle na trg 11 milijonov in pol novih vozil, kar je za 300 tisoč več kot v letu 1976 in je tako zahodna Evropa kot zemljepisna skupnost postala največji proizvajalec avtomobilov na svetu, ker je prekoračila ZDA in seveda tudi Azijo, kjer pa ima glavno besedo Japonska.

Največji dvig proizvodnje so uresničili v družbi Ford, seveda v evropskem delu družbe, kjer so lani izdelali 300.000 več avtomobilov kot v letu 1976. Zanimivo je pri tem to, da je prav toliko znašala proizvodnja španske filiale te velike družbe. Hkrati je španska filiala lani prvič nemoteno obratovala, vse leto in je torej njena sedanja zmogljivost 300.000 avtomobilov na leto.

In vendar je treba tudi največjemu italijanskemu avtomobilskemu podjetju Fiatu priznati neko prvenstvo. Najbolj je šel v Evropi v promet njegov model «fiat 127» vendar ne le iz turinskega obrata, pač pa tudi iz španske tovarne Fiat, oziroma iz tovarne Seat. Na drugem mestu je model «ford cortina», vendar tudi tu skupno s podobnim modelom zahodnonemškega «taunusa». Na tretjem mestu je volkswagnov «golf», na četrtem «renault 5», vtem ko je fordova «fiesta» na petem mestu. Na trg je prišlo skoraj pol milijona teh vozil.

Ko smo navedli konkretne podatke o novem «boomu», ki preseneča in ki na eni strani daje upati, na drugi pa koga tudi zaskrbljuje, bomo navedli spet mnenje strokovnjakov, ki trdijo, da se bo v letošnjem letu prodaja novih avtomobilov na zahodnoevropskem tržišču nekoliko skrčila. Toda gospodarstveniki, ki so že za lansko leto pogrešili v svojih ocenah, previdno dodajalo, da je uspeh ali neuspeh v letošnjem letu odvisen od zahodnonemškega tržišča, ki sproti preseneča.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) — Odpovejte se svojemu namenu, da bi presenetili nasprotnika. Ne kažite grobosti v čustvenih odnosih.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nastopil je trenutek, da se odločno spoprimete s svojimi tekmeci. Zaupajte svoje skrbi osebi, ki vas ljubi.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Na vas je, da branite čast ustanove, ki ji pripadate. Stvar, ki vam je pri srcu, ne gre braniti samo z besedami.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Sprejmite neki praktičen nasvet. Po preizkušnji, kateri boste podvrženi, se bodo vezi bolj utrdile.

LEV (od 23. 7. do 23. 8.) Ne ukvarjajte se z načrtom, ki ga je nemogoče uresničiti. V čustvenih odnosih so potrebne tudi žrtve.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Skušajte praktično dokazati svoj dober okus. Zbližali se boste z osebo, ki vam je že dalj časa pri srcu.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Ugodne okoliščine za neko skupno delo. Skušajte si urediti družinske odnose.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 22. 11.) Uporabite svoje naravne darove. Ogibajte se ukrepov, ki bi bili pod prevelikim vplivom čustev.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Ustvarjajo se nove možnosti za dober plasma vaših proizvodov. Skušajte pozabiti stvari, ki vas razburjajo.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ne tvegajte iz ošabnosti, pač pa bodite previdnejši. Zadoščenje v družini.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Če niste razpoloženi, ne spuščajte se v tvegane posle. Ne dovolite, da bi se kdo osebe vmešavale v vaše zadeve.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Nepredvideni pridržki od osebe, ki vas je podprla. Srečali se boste s prijateljem, ki ga že dalj časa niste videli.

LEPA PODOBA NEKDANJEGA UČITELJA

Ivan Gabršček od Kobarida do Koroške in Štajerske

Konec preteklega tedna smo zaključili kratke življenjepise o slovenskih učiteljih, ki so se šolali na koprskem in goriškem učiteljišču in se v strokovnem ter tudi v javnem kulturno - političnem udejstvovanju bolj uveljavili. Objavili smo življenjepise, ki jih je zbral in zapisal Andrej Šavli, ki prav gotovo ni mogel v svoj seznam «Vrsta skozi čas» zbrati vseh učiteljev, ki so poučevali na Primorskem in drugod po Sloveniji. Danes bomo objavili še kratek življenjepis Ivana Gabrščka, ki nam ga je poslal naš sodelavec Stanko Skočir.

Učitelj Ivan Gabršček se je rodil 1892. let v Kobaridu, kjer je končal tudi osnovno šolo. Nato je prišel na pripravnico za učiteljišče v Tolmin, učiteljišče pa je začel v Kopru, končal pa v Gorici. Bil je velik pobudnik in se s profesorjem Ivanom Koštjalom potegoval za premestitev učiteljišča iz Kopra v Gorico. V Gorici pa je že itak bilo slovensko žensko učiteljišče. Pri tem naj še pripomnimo, da je imelo koprsko učiteljišče posebno vlogo. Ravnatelj učiteljišča je bil Slovenec dr. Viktor Bežek, učiteljišče pa je imelo tri paralelke: slovensko, hrvaško in italijansko.

Dve leti je Gabršček služboval na novni šoli v Dolini pri Trstu, kjer je bil tedaj upravitelj šole znani učitelj Franc Jereb. Ko pa je leta 1915 izbruhnila vojna tudi z Italijo, so Gabrščka takoj mobilizirali in ga poslali na italijansko bojišče in sicer v Tirole, kjer je bil ranjen. Zdravil se je v neki bolnišnici blizu Prage.

Po končani prvi svetovni vojni leta 1918 se je Ivan Gabršček priključil Maistrovim borcem na Koroškem. Iz tistih časov je zanimiva njegova anekdota s Koroške. Maistrovi borci niso imeli veliko orožja. Na nekem odseku, kjer je bil Gabršček, so na primer imeli le en top. Da bi prikrili to svojo šibko točko, so ta top prevažali zdaj sem zdaj tja, da bi Avstrijci mislili, da so močno oboroženi.

Ker so Primorsko okupirali in je bila kmalu priključena k Italiji, je Ivan Gabršček ostal v učiteljski službi na jugoslovanskem delu Koroške, v tedanjem Guštanju, v sedanjih Ravnah. Pozneje je služboval še v drugih krajih v bližnji in dalnji okolici Maribora, nazadnje v Šempetru pri Mariboru, to je v današnjem Malečniku, kjer je bil tudi upokojen kot šolski upravitelj. Kot upokojeni učitelj pa je živel v Račah pri Pragerskem, kjer je 1972. leta tudi umrl.

Ivan Gabršček je bil v sorodstvu z učiteljem in publicistom Andrejem Gabrščkom. Bil je dober in sposoben pedagog, saj je tedaj učiteljski poklic zahteval od človeka vsestransko razgledanost in angažiranost, posebno na podeželju. Bil je naprednjak. Odlično je obvladal glasbo, teorijo in prakso. V krajih, koder je služboval, je vodil pevske zbore, saj je dobro obvladal violino, klavir, harmonij in tudi orgle, ki zahtevajo še posebno sposobnost. Kot vodja pevskih zborov je sodeloval pri prosvetnih in glasbenih društvih tako da so ga pred drugo svetovno vojno cenili kot odličnega glasbenika.

Pri prikazovanju življenja in dela Ivana Gabrščka ne smemo mimo neke njegove posebnosti. Bil je namreč posebno usposobljen za poučevanje ženskih ročnih del in je zadevni praktični izpit tudi položil, kar je bilo redek ali morda edinstven primer v tedanji in morda tudi poznejši dobi. Ženska ročna dela je zato kot poseben predmet uvedel na šolah, koder je poučeval, koder je služboval, seveda če ni bilo tam učiteljice za ženska ročna dela.

Med drugo svetovno vojno so fašisti pregnali z ostalimi slovenskimi učitelji v Srbijo in sicer v Lazarevac pri Beogradu. Po osvoboditvi se je vrnil v Slovenijo in se naselil v Račah. Bil je velik ljubitelj narave. Rad je zahajal v gozdove pod Pohorjem, kjer je nabiral zdravilna zelišča. Vsakomur, ki se je obrnil nanj, je dajal nasvete za zdravo življenje in tudi sam je dočakal lepo starost.

ŠTANKO SKOČIR

BERITE REVIJO DAN

SMUČANJE

V ADELBODNU

WENZEL JE V VELESLALOMU ODNESEL ZMAGO STENMARKU

Pierino Gros je bil 3., Bojan Križaj pa 6. - Trije Italijani v prvi deseterici

ADELBODEN — Vse kaže, da adelbodenski veleslalom Švedu Ingemarju Stenmarku nikakor ne «leži». Štiri leta že nastopa na tem veleslalomu, a se je doslej najbolje uvrstil le na drugo mesto. Lani mu je zmago pred nosom odnesel Hemmi, letos pa Wenzel.

Prvo mesto si je dejansko zapravil v prvi vožnji (v drugi je bil najhitrejši, pa vendar ne dovolj hiter za končno zmago), ko sta bila hitrejša od njega Wenzel in Gros. Dobro je vozil zlasti 19-letni Liechtensteinec Andreas Wenzel, ki sodi v družino, kjer vsi smučajo, saj vrsta njegovih sester in bratov posega po najvišjih mestih na svetovnih lestvicah. Stenmark je vložil v svojo vožnjo sicer vse sile, vendar očitno ni v formi, morda tudi ne zato, ker ga že nekaj dni močno boli grlo.

Med Italijani se je zlasti izkazal Gros, ki se je tokrat uveljavil tudi kot veleslalomist, medtem ko je bil Thöni (dokaj razočaran) šele na 8. mestu. Vse kaže, da se Thöniju polagoma bliža čas odhoda z belih poljan oz. realno lahko računa na najvidnejše mednarodne uspehe le še kot kombinatorec.

Izvrstno se je tokrat ponovno izkazal Jugoslovan Bojan Križaj. Že po prvi vožnji se je prebil do enajstega mesta, nato pa je v drugi še izboljšal svoj čas in je tako pristal na odličnem šestem mestu skupne lestvice. Torej ponovno točke za svetovni pokal. Kaže, da je postal že kar stalni član skupine desetih, petnajstih najboljših smučarjev sveta.

Lestvica veleslaloma je taka:

1.	Wenzel (Liecht.)	2'34"36
2.	Stenmark (Sve.)	2'34"89
3.	Gros (It.)	2'35"07
4.	Hemmi (Švi.)	2'36"31
5.	Mahre (ZDA)	2'36"40
6.	Križaj (Jug.)	2'37"41
7.	Lüscher (Švi.)	2'37"44
8.	Thöni (It.)	2'37"56
9.	Heidegger (Av.)	2'38"25
10.	Nöckler (It.)	2'38"53
11.	Frommelt (Liecht.)	2'38"56
12.	Stock (Av.)	2'38"57
13.	Fournier (Švi.)	2'38"77
14.	Hinterseer (Av.)	2'38"84
15.	Navillod (Fr.)	2'39"09
16.	Mally (It.)	2'39"28
17.	Hemmi (Švi.)	2'39"29
18.	Popangelov (Bol.)	2'39"61
19.	Aellig (Švi.) in Reichart (ZRN)	2'39"73

Lestvica za svetovni pokal je zdaj taka:

1.	Stenmark (Sve.)	150
2.	Heidegger (Av.)	90
3.	Mahre (ZDA)	76
4.	Plank (It.)	70
5.	Wenzel (Liecht.)	59
6.	Gros (It.)	53
7.	Hemmi (Švi.)	51
8.	Bernardi (It.) in Klammer (Av.)	43
10.	Wirnsberger (Av.)	35
11.	Fournier (Švi.)	32
12.	Križaj (Jug.)	29

Giordanijeva poškodovana

BOCEN — Claudia Giordani je med včerajšnjim treningom padla in si je pretegnila vezi desnega gležnja. Prepeljali so jo v briksenško bolnišnico, kjer so določili, da se bo morala zdraviti vsaj dva tedna.

KOLESARSTVO

V NEDELJO V TRSTU

Skupščina deželne kolesarske zveze

V nedeljo je bila v Trstu skupščina deželne italijanske kolesarske zveze, na kateri so podali obračun lanskega leta. Deželni kolesarski delavci so lahko več kot zadovoljni, saj so zabeležili velike uspehe, kot je drugo mesto Da Rosa v ekipni vožnji na kronometer na svetovnem prvenstvu v Venezueli, naslov italijanskega mladinskega prvaka v zasledovalni vožnji na dirkališču za Bidinosta, vrsta uspehov v vsedržavnem merilu na dirkališču za Valterja Dalle Case in Maurizia Bressana, ki je več kot presenetil s svojimi komaj osemnajstimi leti. Nadaljnje priznanje pa so prejeli z imenovanjem Gregorija za voditelja italijanske amaterske državne reprezentance, ki je s Cortijem osvojila prvo mesto na svetovnem prvenstvu v Venezueli. Na nedeljski skupščini je predsednik deželne kolesarske zveze orisal delovanje klubov in njihove uspehe tako na tekmovalnem kot organizacijskem področju. Njegovo poročilo je bilo zelo izčrpno tudi kar se tiče organizacije dirk na tržaškem ozemlju, pri tem pa ni pozabil poudariti uspeha svoje dirke (Trofeja zmage), pozabil pa je na mednarodno dirko amaterjev v organizaciji Kolesarskega kluba Adria iz Lonjerja in na organizacijske napore lonjerskih športnih delavcev, medtem ko ni štedil s priznanji za tržaške klube, ki so dosti manj napravili na športnem področju, so mu pa bližji.

V letu 1977 je bilo v deželi Furlaniji - Julijski krajini registriranih 94 kolesarskih društev, ki so skupno organizirali 249 dirk, imeli pa so registriranih 1.145 kolesarjev, trenerjev, vodij dirk. Zelo je razvito v deželi mladinsko področje, kjer so vpisani 303 mladi kolesarji, kar predstavlja skoraj tretjino vseh registriranih v deželni kolesarski zvezi. Zelo kritičen pa je položaj pri kolesarskih sodnikih, ki štejejo le 26 enot, kar jih postavlja na zadnje mesto v Italiji. Ti sodniki so tako porazdeljeni po pokrajinah: Pordenon 11, Gorica 8, Videm 7, Trst 0. V lanskem letu so bili prisotni na 264 kolesarskih manifestacijah, s skupno 666 prisotnostmi. Položaj v tem sektorju je vedno bolj kritičen, saj je v vseh deželah Italije dosti manj klubov, pa mnogo več sodnikov.

R. Pečar

Delovanje ZSŠDI

Prošnje za podporo

Naša športna društva obveščamo, da 31. t.m. zapade rok za predstavitev prošenj na deželno odborništvo za dodelitev prispevka iz javnih sredstev za športno delovanje. Vsa pojasnila in pomoč nudijo uradi ZSŠDI.

Davčna številka

Po zadnjih navodilih, ki so jih Združenju dali pristojni organi, morajo tudi športna društva imeti svojo davčno številko (codice fiscale). Vsako društvo mora dvigniti na pokrajinski finančni intendanci (3. nadstropje, soba 96) poseben obrazec, s katerim bo zaprosila za dodelitev davčne številke v skladu z obstoječo zakonodajo.

NOGOMET

ZA PRIJATELJSKO TEKMO S HAJDUKOM

VELIKE PRIPRAVE NA PROSEKU

Spličani bodo verjetno nastopili s svojo najboljšo postavo

Na Proseku se vneto pripravljajo za nedeljsko prijateljsko tekmo med domačim Primorjem in Hajdukom. Kot smo že poročali bo jugoslovanski prvoligaš, ki se mudi na pripravah za bližnje prvenstvo v Rovinju prišel na Prosek v nedeljo, 22. t.m., in se tako odzval vabilu, ki mu ga je pred časom naslovilo Primorje.

Na Proseku, kot na vsem Krasu in Tržaškem vlada veliko zanimanje za prihod Hajduka, saj sodi ta prvoligaš med najpopularnejše jugoslovanske klube.

Če bi hoteli še nekoliko poglobiti zgodovino Hajduka, ugotovimo, da je ta ekipa gostovala že po vsem svetu. Seveda ne bo odveč če povemo, da je Hajduk bil že na vseh petih kontinentih, igral v skoraj petdesetih državah in obiskal preko 160 mest. To jasno dokazuje, da so Spličani nedvomno v ospredju jugoslovanskega nogometa in v matični domovini imajo pristaše skoraj v vsakem mestu. Prav zaradi tega je Hajduk gostoval že v nad 100 mestih, od Skopja, tja do Osijeka in preko Ljubljane do Kranja.

Tudi v Trstu so Spličani že bili. Starejša generacija se gotovo spominja, da je v jugoslovanskem nogometnem prvenstvu tri sezone zaporedoma igrala tudi Ponziana in sicer leta 1946/47, 1947/48, 1948/49. V Trstu je Hajduk igral 22. 12. 1946, kjer je nerodno podlegel Ponziani z 1:0. Leta 1948 pa so Spličani igrali 25. aprila neodločeno brez gola proti Ponziani in prav v tej sezoni zasledimo prvič ime slavnega Bernarda Vukasa, kateremu se je v sezoni 1948/49

Jurica Jerković

Dragan Mužinić

pridružil še vratar Vladimir Beara. No in prav 25. 10. 1948 je Hajduk z visokim 3:0 premagal Ponziano, ki je končala prvenstvo na zadnjem mestu lestvice, medtem ko je bil Hajduk na tretjem mestu.

Hajduk je zadnjič bil v Trstu pred devetimi leti, ko je 24. 4. 1969 na Grezarju igral prijateljsko tekmo s Triestino. Končni izid 2:2.

Torej za mlajšo generacijo, ki je do sedaj spremljala nastope Hajduka v glavnem po televiziji, bo v nedeljo prilika, da osebno vidi Šurjaka in tovariše na igrišču. Prav gotovo bo srečanje privabilo ob robu igrišča rekordno število navijačev, saj ima Hajduk v svojih vrstah celo vrsto državnih reprezentantov. Kot podatek pa lahko povemo, da je od sedaj igralo v članski postavi jugoslovanske reprezentance preko petdeset nogometašev, če pa temu dodamo še nogometaše, ki so igrali v B reprezentanci, olimpijski in raznih mladinskih reprezentancah število Hajdukovih nogometašev presega stotico. Nedvomno lep rekord za Spličane. Kot podatek lahko dodamo, da sta do sedaj največkrat oblekla državni dres Vladimir Beara in Bernard Vukas z 59 odigranimi tekmami. Prav na zadnjem svetovnem prvenstvu v Zah. Nemčiji je Hajduk dal za državno reprezentanco kar šest nogometašev (Brane Oblak, Jurica Jerković, Dražen Mužinić, Ivan Buljan, Ivica Šurjak in Rizah Mešković). O teh Oblak in Buljan ne igrata več v vrstah Hajduka, ostale bodo navijači imeli priliko videti na proseškem igrišču, ko bo v nedeljo Primorje igralo prijateljsko tekmo s Hajdukom.

B. R.

MINIBASKET

TROFEJA SAN SEBASTIANO

Bor — SABA 8:39

BOR: Lokar, Žetko, Civardi, Husu, Košuta 6, Pieri 2, Fredi Ferfoglia, Borut Pertot, Marko Pertot, Turk.

V tej tekmi sta bila v Borovih vrstah najboljša Košuta in Pieri.

Bor — Inter 1904 3:44

BOR: Košuta, Pieri, Lokar, Maksi Ferfoglia, Marko Pertot 3, Fredi Ferfoglia, Borut Pertot, Turk, Husu, Žetko, Civardi.

Učinkovita igra nasprotnikove ekipe je prav gotovo zmedla naše igralce. Če upoštevamo, da je bilo to srečanje sploh tretji nastop naših mladih začetnikov in da so borovci še zelo mladi (Borut Pertot letnik 1971, Fredi Ferfoglia in Turk letnik 1970) je bil izid za naše zadovoljiv. Tokrat je bil Marko Pertot najboljši strelec. Pohvala pa gre vsem borovcem zaradi požrtvovalnosti.

* * *

Bor A — Servolana B

Danes pa bo na stadionu «Prvi maj» tekma tolažilne skupine za «Trofejo Z & R» med Borom A in Servolano B.

Srečanje se bo pričelo ob 18. uri.

A. R.

PRIJATELJSKA TEKMA PROPAGANDA

Bor — Sokol 19:30

BOR: Rudež 2, Vecchiet 4, Devčić 4, Germani, Bertocchi, Civardi 2 (0:2), Semen 7 (1:2), Počkaj.

SOKOL: Gruden, Caharija 2, Peric, Pangos, Kobal 8, Ušaj 8, Devetak 4 (0:2), Bogatec, Kojanec, Sedmak, Bandelj 4, N. Pertot 4 (0:2).

SODNIK: Fabio Mazzucca.

PM: Bor 1:4, Sokol 0:4.

Pred pričetkom prvenstva «propaganda» sta Bor in Sokol odigrala še eno prijateljsko tekmo. Zmagali so sicer tehnično boljši Nabrežinci, borovci pa niso razočarali. Treba je namreč omeniti, da je pri Boru manjkalo več standardnih igralcev Najbolj sta se izkazala Kobal med gosti ter Semen med domačini.

Marko

ODBOJKA

V RAZNIH PRVENSTVENIH NASTOPIH

Slaba bera slovenskih zamejskih šesterk

Borovi člani izgubili - Dva poraza tudi v 3. ženski ligi - V 1. MD zmagi Krasa in Olympie

Volley Legnago — Bor 3:1 (12:15, 15:7, 15:10, 18:16)

VOLLEY LEGNAGO: Fanti, Graziani, Bonaldo, Rodan, Padovan, Deveis, Testori, Guantieri in Boscaro.

BOR: Kralj, Fučka, Kodrič, Neubauer, Pečenko, Plesnićar, Ugrin, Zadnik in Žerjal.

Sodnik: Casadio (Ravenna), stranski: Sanceš, zapisnikar: Danieli (oba Verona).

Kljub temu, da so Tržačani odigrali svojo letošnjo najboljšo tekmo, so se vrnili iz Legnaga praznih rok. Tako kot je bilo na prvih šestih kvalifikacijskih tekmah, ko so borovci pokazali občasno zelo dobro odbojko in cele serije napak, tako je bilo tudi v Legnagu. Odsoten je bil Požar, pa niti Neubauer ni mogel pokazati vsega svojega znanja, ker ga je poškodovana brada močno ovirala. Domačini so lahko samo občasno spremljali odlično zasnovane kombinacije gostov, ki so zaigrali v prvih uvodnih razpletih v velikem slogu. To je trajalo vse do 14:7 za goste. Žal, se je od tega stanja naprej začelo zatikati. Po nekaterih napakah je izbojeval prvo delno zmago Bor, ki je bil v drugem nizu le bleda senca ekipe iz prejšnjega seta. Lepo igro sta pokazali obe šesterki tudi v naslednjem delu, toda vse do desetice, ko so prevzeli vajeti domačini in povedli v nizih z 2:1. Po ne preveč spodbudnem začetku v zadnjem delu srečanja so borovci prevzeli vajeti igre v svoje roke in domačin je bil dobesedno na kolenih. Po vodstvu Legnaga s 5:1 je bilo kmalu 6:5 za Bor in potem celo 14:8.

Kot velikokrat doslej pa je bila tudi to pot štirinajstica usodna. Kljub temu, da so gostje imeli kar tri set žoge, petnajste točke niso mogli osvojiti. Hrbet jim je obrnila tudi sreča in tako je Legnago izbojeval izgubljeni set in s tem dve dragoceni točki.

Ostala izida v tej skupini:
Volley Trst - Portuali Ravenna 3:0
Cus Benetke - Nava Pandoro VR 3:0

ŽENSKA C LIGA

Sloga — Corridoni 0:3 (2:15, 9:15, 11:15)

SLOGA: Švagelj, Čuk, Mira, Suzana in Neva Grgič, Artač, Milena in Ticijana Križmančič, Hrovatin, Ražem, Debenjak.

Slogašice so v svojem krstnem nastopu zabeležile gladek poraz. Poraz pa je zaskrbljujoč, če pomislimo, da niso igrale slabo, kar pa pomeni, da bo prvenstvo v tej ligi zelo zahtevno.

Corridoni se je predstavil kot res dobra ekipa. Igralke že nekaj let vadijo pod vodstvom trenerja Čeja, letos pa predvajajo hitro in moderno igro, poleg napada pa jih odlikuje več kot zanesljiva obramba.

Sloga ni zaigrala slabo, vendar pa vse premalo odločno, da bi lahko strla odpor takega nasprotnika. Slogašice so bile premalo učinkovite v napadu, poleg tega pa so, žal, zgrešile preveliko število servisov, in to prevečkrat v odločilnih trenutkih. Če pomislimo, da je bil to njihov prvi nastop v C ligi, lahko rečemo, da so s svojo igro še kar zadovoljile, kar pa daje tudi jamstvo za uspešnejše nastope v nadaljevanju prvenstva.

Naše igralke so začele z veliko mero živčnosti, ki se je niso znale otresti skozi ves prvi niz. Kot jasno kaže delni izid, niso nasprotniku nudile nikakega odpora. Drugi set je bil do stanja 7:7 izenačen, Corridoniju pa se je posrečilo od nasprotnika odlepiti in tako tudi osvojiti petnajstico. V zadnjem nizu je bila Sloga Corridoniju stalno povsem enakovredna. Nekaj banalnih napak in dva zgrešena servisa v zadnjem delu igre pa je pokopalo še zadnje upe igralk v povoljnejši izid.

INKA

Libertas Schio — Breg 3:0 (15:7, 15:4, 15:5)

SCHIO: Brumello, Busato, Fabbi, Ruaro, Magnago, De Grandis, Ruggero, Mardon, Moreno, Bazzi, Valforticara, Sbabo.

BREG: Cej, Kocijančič, Kofol, Komar, Korošec, Metlika, Olenik, Premolin, Slavec, Stepančič, Trenta, Žerjal.

SODNIKA: Mattere iz Padove in Dimaso iz Vicenze.

Pomlajena vrsta Brega je v svojem prvem nastopu naletela na premočnega nasprotnika. Libertas se je namreč prikazal kot izredno homogena in popolna ekipa, ki praktično nima šibkih točk. S svojo igro spadajo domačinke prav gotovo v višjo ligo in po tem, kar smo videli v soboto, je ta cilj zanje povsem realen.

Mlade Brežanke so bile proti takemu nasprotniku brez moči in če dodamo še tremo, s katero so stopile na igrišče, je bil poraz neizbežen. Kljub temu naša dekleta niso povsem razočarala, saj smo videli tudi nekaj lepih potez, a, žal, le občasnih.

Z vestnim treningom se bo dalo še marsikaj popraviti, boj za obstanek pa ne bo lahek, saj je italijanska odbojka kakovostno znatno napredovala, naše ekipe v zamejstvu pa temu napredku vsaj zaenkrat še ne utegnejo slediti.

Mig

1. MOŠKA DIVIZIJA

Olympia — Pav Despar 3:0 (15:9, 15:6, 15:8)

OLYMPIA: Soban, Š. in M. Cotič, Lavrenčič, Tommasi, Černic, Spazzapan, Pavletič.

PAV DESPAR: Bianchi, Desomaro, Donati, Fabris, Montanari, Pivella, Tuccio, Capostosso, Mondini, Piani, Vosca.

SODNIKA: Fulizio in Calligaro.

V petdesetih minutah igre v rastočem ritmu je goriška sesterka opravila z nepričakovano dobro pripravljenimi gosti iz Vidma, saj je spočetka kazalo, da ji bo tokrat trda predla. In bi tudi tako bilo, če bi nasprotniki bili le nekoliko bolj izkušeni. Drugače pa so čisto v redu: odlično tolčejo in branijo, znajo pa se tudi zelo demoralizirati...

V prvem setu je do desetice vladala na igrišču precejšnja izenačenost, dokler niso olympijci opravili nekaj uspešnih obrambnih potez: plasirane žoge so verjetno zmedle Videmčane. Bilo je jasno, da je treba kar se da krepko tolči, zato da se preseneti nasprotna obramba, ki je bila vse preveč na pravem mestu. Ubrana poteza, t.j. odgovor na napad s še ostrejšim napadom, se je izkazala povsem pravilna, ker smo na lastne oči videli, kako se ruši odpor na drugi strani mreže. V skladu s tem je bil zadnji set tudi časovno najkrajši. Treba pa je tudi poudariti, da nismo pri Olympii še nikdar videli tolikšne volje do uspeha naenkrat. Praviloma je prihajalo do večjih ali manjših zastojev. Upati je, da bo tako tudi v naprej, gledalcem in igralcem samim v zadoščenje.

ŠZ Olympia je tudi letos izdalo poseben koledar prvenstvenih tekem 1. divizije. Na razpolago je pri odbornikih in igralcih.

Prihodnje kolo bo Olympia odigrala na tujem igrišču, v Trstu, in sicer v soboto, 21. januarja, ob 19.30 proti vseučiliški ekipi CUS.

P. T.

Kras — Lib. Turriacco 3:0 (15:6, 15:10, 15:7)

KRAS: Grilanc, Budin L., S. in I., Milič L. in B., Vesnaver, Živec, Rebula.

Kras je pričel prvenstvo 1. moške divizije z gladko zmago nad Libertasom iz Turjaka. Tekma ni mogla pokazati realne moči domačinov, saj niso bili gostje ne tehnično, ne taktično dorasli Grilančevim varovancem. Kras pa je dokazal, da je že v začetnem delu prvenstva v dobri formi, katera se bo prav gotovo še izboljšala. Trener je v sobotni tekmi razvrstil na igrišču vse razpoložljive igralce in preseneča nas dejstvo, da so vsi rezervni igralci dobro opravili svojo nalogo.

Tekma sama je bila precej enolična, saj je imel Kras stalno pobudo v svojih rokah. Le malokrat je uspelo gostom zaustaviti prodoren napad rdeče-bele vrste. Razen v drugem setu niso gostje dosegli desetice, kar jasno kaže položaj na igrišču.

V soboto se bo Kras podal na prvo gostovanje v tem prvenstvu. Igral bo v Manzanu proti PAV Natisonia.

M. I.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Hrast — ACLI Ronke 1:3 (15:8, 13:15, 9:15, 15:9)

HRAST: Marija Jarc, Franka Jarc, Suzana Jarc, Loretta Lavrenčič, Rosana Lavrenčič, Luisa Gergolet, kapetan Loredana Marušič, Ivanka Devetak.

ACLI: Loredana Pizzon, Nevia Pizzon, Marija Andriani, Giovanna Andriani, Franca Mania, Laura Prezioso, Francesca Zonin, Rosanna Braida, Cinzia Carlotti, Laura Albi.

V drugem kolu prvenstva 2. ženske divizije je šesterka doberdobskega Hrasta «doma» (namreč Doberdobke igrajo «domače» tekme v goriški telovadnici AGI), izgubila proti ekipi AGI iz Ronk, ki je v prejšnjem kolu premagala tržaško ekipo Julia z rezultatom 3:2.

Moramo povedati, da je bil tokrat Hrast le senca tiste homogene ekipe, ki je v prejšnji tekmi izbojevala prvo zmago proti tržaški ekipi Matteo's. Dekleta so bila uspešna le v prvem setu, ki so ga tudi osvojila. Servis jim je dobro uspeval, zato so bila tudi v napadu skoraj neustavljiva: razigrala se je Luisa Gergolet, ki je igrala na izredno visoki ravni.

V nadaljevanju pa so dekleta povsem popustila pobudo gostjam, ki so zaigrale elementarno, a izredno organizirano in so s tem spravljale v stalno nevarnost naše odbojkarice. Dokončno pa je Hrast pokopal servis, saj so dekleta v zadnjem odločilnem nizu zgrešila kar 8-krat zaporedoma. Ni jim tako uspelo napadati nasprotnic, ki so nizale točko za točko in tudi zasluženo zmagale.

Tokrat je dobro zaigrala režiserka Franka Jarc, ki je bila vseskozi zelo prisebna in požrtvovalna.

F. G.

NARAŠČAJNICE

Sloga — OMA A 0:2 (7:15, 13:15)

SLOGA: Ferluga, Sosič, Petaros, Debenjak, Maruška in Elena Grgič, Kralj, Čufar, Benčina, Purinani, Vidali in Covaccio.

V 2. kolu naraščajniškega prvenstva je Sloga ponovno izgubila, vendar so slogašice na tej tekmi pustile neprimerno boljši vtis kot pa v prvem kolu. Otresle so se treme in igra je bila zato zadovoljivejša. Z malo več športne sreče bi Sloga lahko osvojila drugi niz, kar bi bila velika nagrada za mlado ekipo in verjetno pa bi se tako spremenil tudi končni izid.

INKA

NA PONEDELJKOVI SEJI

Sestava novega odbora Športnega krožka Kras

Na ponedeljkovi prvi redni seji novoizvoljenega odbora ŠK Kras so si porazdelili funkcije v novi mandatni dobi. Za predsednika društva je bil potrjen Vojko Kocman, v sestavi odbora pa je prišlo do nekaterih neznatnih sprememb kot posledica skupne odločitve, da se uvede decentralizacija po panogah.

Ožji odbor je takole sestavljen: predsednik: Vojko Kocman; podpredsednik: Tamara Blažina; tajnik: Nadja Škabar; blagajnik: Sonja Rebula; gospodar: Majda Stubelj; svetovalec: Giani Romagna.

Načelniki komisij za posamezne odseke pa so naslednji: namizni tenis: Zvonko Simoneta; nogomet: Branko Guštin; odbojka: Igor Milič; trim: Marjan Milič; tisk: Boris Simoneta.

Nadzorni odbor: Srečko Budin, Albert Milič in Milan Škabar

— bs —

NOGOMET

ZEIST — Grčija je odpovedala sodelovanje na prijateljski tekmi proti Nizozemski, ki bi morala biti 25. t.m. Nizozemci zdaj iščejo novega nasprotnika in med kandidati je tudi Italija. Ta tekma naj bi bila v aprilu.

OBVESTILO

ŠD Polet

vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v soboto, 28. januarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

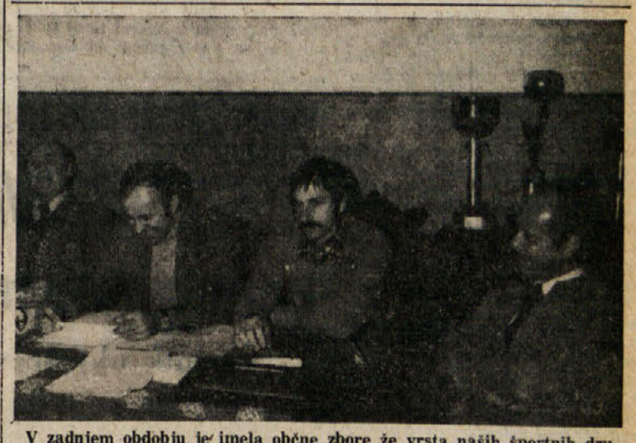

V zadnjem obdobju je imela občne zbore že vrsta naših športnih društev, med temi tudi lonjerska Adria (na sliki predsedstvo)

KOŠARKA

V prvenstvu «Propaganda»

ŠTIRI SLOVENSKE EKIPE

Vse naše peterke na Tržaškem v isti skupini

Že to soboto in nedeljo se bo pričelo košarkarsko prvenstvo «propaganda», to je za igralce letnika 1965 in mlajše.

V tem prvenstvu bodo letos igrale štiri slovenske ekipe. Na Goriškem bo naše barve zastopala Domova peterka, na Tržaškem pa bodo igrale tri slovenske ekipe, in sicer: Bor, Breg in Sokol.

Tekme se bodo odvijale v štirih časih po osem minut. Vsaka ekipa bo morala šteti najmanj osem košarkarjev. V primeru da bi se na igrišče predstavilo le sedem igralcev, bi moralo moštvo v drugem času igrati v štirih.

Le prvouvrščena ekipo bo prestopila v finalni del tega prvenstva. No, pri sestavi skupin naše peterke niso imele sreče.

SKUPINA A

Dom Gorica
Pagnossin A
Pagnossin B
Ardita
Arte

SKUPINA B

Don Bosco A
Bor Trst
Breg Dolina
Sokol Nabrežina
Inter Milje

Slovenske ekipe na Tržaškem bodo igrale vse v isti skupini. Nedvomno se nam zdi ta odločitev dokaj čudna, še neprimerno bolj čudna pa se nam zdi odločitev, da sta v tej skupini najmočnejši ekipi na Tržaškem (Inter Milje in Don Bosco A).

Tako ali drugače važno pa je, da naši fantje igrajo, da si nabirajo potrebnih izkušenj za bodoče nastope in da, ne glede na izide tekem, še v večji meri vzljubijo košarko.

KADETI

Italsider — Bor 94:80 (46:36)

BOR: Jančar 4, Koren 6, Mesesnel 24, Dovgan 20, Mazzucca 6, Brana, Slobec 20, Bajc.

Po izredno slabi igri, ki so jo naši fantje prikazali v svojem prvem nastopu, so v drugi tekmi prvenstva kadetov borovci le zaigrali nekoliko bolje. Solidna peterka Italsidra, ki se je letos ojačila z nekaterimi igralci Fiaminia, jih je namreč premagala le za 14 točk. Z boljšo koncentracijo in z večjo točnostjo pri metih pa bi bil zaostanek «plavih» lahko še manjši.

Začetek za borovce ni bil najboljši. V napadu so igrali nevezano in nerodno; bili pa so tudi zelo netočni ter premalo borbeni pod košema. Vendar pa so se kar hitro opomogli in zaostanek je ob koncu prve polovice znašal le 10 točk.

V 2. polčasu je bila igra «plavih» nekoliko bolj zmedena, zaradi česar so izgubili mnogo žog pri prenosu. Nasprotnik je tedaj s hitrimi protinapadi povišal svoje vodstvo kar na 30 točk, tokrat pa so naši fantje ponovno zaigrali borbeneje in s požrtvovalno igro pod košema znižali zaostanek. Končni izid je znašal 94:80 v korist Italsidra.

Med «plavimi» velja pohvaliti vse igralce.

Meko

JANEZ VIPOTNIK

RODNA LETINA

13.

Partizani so ležali s srcem na zemlji, božali sprožila, jih ljubkovali kakor ženske prsi, rahlo drgetali v nestrpni gorečnosti. Vlak so čakali s posebnim zadoščenjem, kakor lovec, ki ve, da mu plen ne more uiti. Sonce je žgalo naravnost v križ, v hrbet, v vrat, v preznojene kape. Duh po potu je vabil muhe. Neumno divje je brenčal obad, iskal golo kožo. Kačji pastir je žvenketal s prosojnimi krili, kakor bi branjevec štel kovance. Roji mušic so opletali po sopari, se zaletavali v obraz, tečnarili po laseh, rinili pod srajco. Senca oblaka je drvela po ravnini, preskočila potok, železniško progo, podrsala po cesti, se pohlepno pognala v breg, po senožeti, izginila v zaraščenem hribu.

Komisar je ležal postrani na zemlji, opazoval mravljo na travi, kako hiti po neodložljivih opravkih. Hiti, kakor da bi natančno vedela, kolikokrat se mora obrniti na svoji poti, kolikokrat ponoviti prehojeno. Kakor bi bila živčna. Le od česa? Od vojne. Prekleto malo ji je mar za pobijanje. To je, žal, človeška lastnost. Danes bodo spet sklatili nekaj sovražnikov. Že res, nihče ne ubija rad, razen če je načet, če je trčen. Toda kadar moraš, moraš, da braniš samega sebe, da braniš pravico in resnico, svobodo, svoje ljudstvo, domovino. Če hočemo zmagati za pravično stvar, moramo pobijati sovražnike te pravične stvari. Danes bo to lažje. V vsesplošnem streljanju nihče ne bo mogel zatrdno reči, da je katerega ubil. To bo brezimeno streljanje. Pravzaprav so v boju velike razlike. Na primer, če streljaš s topom, minometom, spuščaš bombe iz aviona, ne veš zatrdno, ali boš koga zadel. Pri tem opravilu ne čutiš neposredne krivde. No, čutiš jo že, vidiš je ne. Nekaj podobnega je, če streljaš na daleč s puško, zlasti če streljaš na skupino, če več ljudi strelja na skupino, nihče ne more vedeti, ali je zadel. Če streljaš od blizu, je nekaj drugega, če seveda vidiš, kako žrtev pade. Če ga ustreliš počasi, meriš dolgo, kakor na gamsa, je spet drugače. Če to delaš iz prsi v prsi, je kakor samoobramba. Zmaga tisti, ki je močnejši in hitrejši. V boju od blizu, mož z možem, ti gre za golo življenje. Takrat si neusmiljen. Strese te, ko je končano. Toda streljati na smrt obsojenega, to ni nikomur po duši. Tega pravzaprav nihče, kdor je normalen, ne more z lahkoto opraviti. Če moraš, moraš, toda vedno so težave. Partizani se upirajo takšnemu opravilu. Nisem rabelj, ti zabrusi. Vsi so takšni. To je dobro. To je zelo dobro. To je nekako človeško. Ne, niso vsi takšni. Rado, na primer, je za takšna opravila. Prostovoljno. Toda treba je povedati, da Rado domala ni za nobeno drugo rabo. Kadar beži pred sovražnikom, jo tako briše, da ne zavije okrog vogala, marveč ga odbije. Poleg tega je majčkeno premaknjen. Morda vidi v izvršitvi smrtne obsodbe zadoščenje za tisto, za kar ga je narava prikrajšala. To ni dobro. Če bi veliko tega delal, bi lahko postal nevaren. No, ni se bati. Usmrtitev skoraj ni. In dobro je, da jih je čim manj. Toda treba je reči, da se Rada partizani zaradi njegove prostovoljnosti nekoliko izogibljejo. Mislim, da imajo prav.

Ali je Rado res premaknjen? Tako zagotovo ni, kakor so bili tisti posebneži doma. Zbrali so se na semanji dan, ko se je na trgu med cerkvijo in konzumom drenjalo stojnic in blaga in ljudi in so se reveži od blizu in daleč zbrali pred gostilno, posedli po tleh in s stegnjenimi rokami prosili vbogajme. Veliko jih je bilo: največ pozornosti je vzbujal Parlaplum. Nosil je papirnat predpasnik in kdove zakaj nenehno jokal. Otročaji so vpili za njm: Parlaplum-plum-plum-ep, piška na, na, na in pri tem stegovali roko, kakor da bi imeli na dlani koruzo. Parlaplum ni bil nevaren. Le jokal je in otročajem se je zdelo smešno jokati brez vzroka. Nevarni so bili drugi. Zelo nevaren je bil Kurjifajk z leseno nogo. Sposoben je bil neusmisljeno zamahniti z berglo po hrbtu, če si se preblizu opletal. Nevarna je bila Marselka, čokata ženska, vsa povita v neštete kikle in spodrecana, da se ji je okrog pasu nabral debel svitek. Če si ji zavpil: «Marsela je v cerkvi prdela!», je bil ogenj v strehi. Podobno je bilo s Pirčevko. Ka-ha, ka-ha, ka-ha je suho kašljala z brezzobimi usti in daleč čez brado molela za čudo dolg bel jezik. «Pirčevka, Pirčevka,» si milo zaklical izza vogala pa je gibčno kakor kobilica skočila za teboj, vihtela krivo palico in stokrat na dan z zariplim glasom ponavljala: «Jaz nisem Pirčevka, sem Klopčička, jaz nisem Pirčevka, sem Klopčička.» Nekoč je šla očetu potožit, da jo pobalin zmerja. Tistikrat ga je oče pošteno prekrišpal. Za nekaj časa je pomagalo. Ravnodušno je prenašal zmerjanje Durca, kakor da se ga ne tiče. «Durca klinca v rit binca!» Toda Durca ni bil premaknjen. Ni bil posebnež, bil je priden, delaven branjevec, le priimek je imel za čudo privlačen za vzdevek na rimo.

Posebnež je bil Drajfus, posebnež za otroke, ker je imel eno samo nogo, drugo je izgubil v rudniški nesreči. Namesto izgubljene noge je imel dve bergli. Bil je srednje velik, čokat in želo močan. Ujel je srečo, da so ga, invalida, zaposlili kot čuvaja. Lahko bi ga, kakor marsikoga drugega, pustili za plotom. Najbolj zanimiva je bila njegova hoja. Pri tem je bil neverjetno hiter. Njega psovati zaradi ene same noge je bilo brezupno dejanje, ker te je takoj ujel. Zagnal se je z berglami daleč naprej, se pognal v zrak, priletel z nogo na tla, poskočil z njo in se spet zagnal z berglami. Njegovi koraki so bili bergle, noga, noga bergle, in spet od kraja. Ko je hitel po Ravni cesti, ga je bilo užitek gledati in poslušati. Gledati, kako se je spretno in hitro premikal, da ga noben zdrav fant ni mogel ujeti, in poslušati poseben ropot, tum-tak-tak-tum-tak-tak, okovane bergle so votlo donele, čevelj pa je ploskoma udarjal ob tla.

Velik revež med posebneži je bil Plahutnikov Vinko, ki se mu je zmešalo, ker so ga žandarji cele tedne pretepali, da bi izdal sodelovanje s komunisti, in je prišel v prislovico, ker jim ni povedal niti besedice. Vinko ni hodil na sejme, držal se je doma, kjer so lepo skrbeli zanj, toda razlagal je, kako sestavlja vlado s predsednikom Kristusom kraljem. Vinko je bil obvezno v vladi, posamezne resoje pa je ponudil vsakomur, ki ga je bil pripravljen poslušati. Posebneži v domačem kraju so bili nekako odsvit razmer, podoba doline, krik nad krivico, v tla poteptano dostojanstvo človeka. Pretežna večina, ne vsi, toda večina teh originalov so bili sirote, brez svojcev ali pa so jih svojci zavrgli. Med njimi so bili nezakonski, pohabljeni ali pa ljudje, ki so se pri delu zgarali in jim na stara leta ni preostalo nič drugega, kot da primejo za beraško palico, prepuščeni na milost in nemilost dobrim srcem in odprtim rokam.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 57 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačano celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,00 din, ob nedeljah 3,50 din, za zasebnike mesečno 40,00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55,00, letno 550,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 18. januarja 1978

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 13.000 lir. Finančno-upravni 600, legalni 600, osmrtnice 250, sožalja 300 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DANES PRED KAZENSKIM SODIŠČEM V SAVONI

VELIKO PRIČAKOVANJE ZA ZAČETEK PROCESA PROTI BALBU IN BANDERI

Branilci skušajo doseči odložitev obravnave - Poslanec Zamberletti naj ne bi pričal
Med dokaznim gradivom tudi zanimivo pismo Bandere savonskemu podjetniku Carozzu

(Od našega poročevalca)

SAVONA — V mestu ob ligurski obali vlada izredno zanimanje za proces proti bivšemu županu občine Maiano Girolamu Banderi in bivšemu tajniku posebnega vladnega komisarja za potresno področje v Furlaniji posl. Zamberlettija Giuseppu Balbu, ki sta obtožena, da sta od lastnika savonske tovarne Precasa Renata Carozza izsilila vsak po 14 milijonov lir in mu v zameno dodelila gradnjo naselja montažnih hiš v občini Maiano. Poleg teh dveh obtožencev, ki sta že od lanskega poletja v zaporu, bodo na zatožni klopi sedeli še savonski odvetnik Romeo Pastrengo, ki je obtožen poskusa izsiljevanja ter videmski prefekt Spaziante in funkcionar videmske prefekture Lobia, ki sta obtožena, da nista prijavila izsiljevanja sodnim oblastem, čeprav sta bila o tem obveščena.

O izrednem zanimanju, ki vlada za ta proces, priča že samo dejstvo, da se je doslej predsedniku sodišča Gattiju javilo že približno 40 časnikarjev; majhna sodna dvorana jih bo le s težavo sprejela vse in predsednik je že včeraj opozoril, da med razpravo ne bo dovolil vstopa fotografom in televizijskim operaterjem. Razprava bo predvidoma trajala do konca tedna. Danes naj bi zaslišali obtožence in nekatere priče, jutri naj bi se nadaljevalo zaslišavanje prič, ki jih je skupno 34 (kot kaže, se Zamberletti ne bo predstavil na zaslišanje; sodniki ga uradno niso pozvali, odvetnikom, ki so ga povabili, naj bi pričal v korist Balba, pa je baje odgovoril odklonilno), v petek in v soboto pa naj bi govoril tožilec in odvetniki. Sodišče naj bi tako izreklo razsodbo pred koncem tedna.

Vse to pa so zaenkrat le še domneve. Povsem jasno je, da bodo skušali odvetniki prenesti razpravo pred kako drugo sodišče predvsem zato, ker so savonski sodniki znani po svoji strogosti. O tej strogosti priča že dejstvo, da je preiskovalni sodnik Acquarone večkrat zavrnil prošnjo po izpustitvi Bandere in Balba zračasno na prostost, kar bi bilo pred kakim drugim sodiščem nekaj povsem običajnega.

Savonski industrijec Carozzo se je seveda prijavil kot prizadeta stranka in imenoval dva zagovornika, savonskega odvetnika Lasutija in podtajnika liberalne stranke Biondija, ki pa je v teh dneh zadržan v Rimu na pogajanjih za rešitev vladne krize in se zato verjetno ne bo mogel udeležiti procesa. Sicer pa je Carozzo že star znanec sodnih oblasti, saj je bil v zadnjih devetnajstih letih kar dvajsetkrat obsojen zaradi raznih kaznivih dejanj.

Prav te Carozzove številne obsodbe naj bi bile eden izmed predmetov izsiljevanja. Bandera naj bi bil namreč zagrozil, da bo seznanil občinski svet, da je bil Carozzo že tolikokrat obsojen, če mu slednji ne izroči obljubljenega denarja. V tem primeru bi občinski svet nedvomno preklical pogodbo s podjetjem Precasa za gradnjo montažnih hiš.

Sicer pa je občina Maiano že sama sklenila, da razveljavi pogodbo. Montažne hiše, ki jih je zgradilo savonsko podjetje, namreč niso ustrezale postavljenim pogojem in so bile nevsljive, zgrajene mimo določil občinskega tehničnega urada in z izredno slabim materialom.

Občinski odbor je zato sklenil, da odpove pogodbo s Precasa: do tega sklepa je prišlo 26. julija lanskega leta, vendar je župan Bandera spravil sklep v predal in se napotil v Verono, kjer naj bi mu Carozzo izročil drugi obrok odkupnine. Tu pa je župana čakala policija. Šele na dan po aretaciji so z občine poslali pismo z odpovedjo pogodbe. Med številnimi dokumenti, ki sestavljajo dokazno gradivo (ti dokumenti tehtajo skupno nad 30 kilogramov) pa je tudi pismo, ki ga je Bandera poslal Carozzu 30. marca lani in v katerem se nadvse pohvalno izraža o montažnih hišah podjetja Precasa ter izrecno poudarja, da so prav te hišice med najkvalitetnejšimi na vsem prizadetem območju. Zanimivo je, da gre za uraden dopis, a v občinskem arhivu v Majanu ni ne kopije ne registracije v knjigi uradnih dopisov. Ali si je že takrat, štiri mesece pred aretacijo, hotel bivši župan zavarovati hrbet?

Sicer pa je treba poudariti, da je Bandera vedno zanikal, da bi bil sprejel podkupnino od Carozza. To ne velja za Balba, ki je priznal, da je prejel denar, vendar naj bi šlo za prispevek za žrtve potresa. Preiskovalni sodnik Aquarone, ki je pregledal tudi Balbov bančni račun v neki rimski banki, v katerem je za obdobje, ko je bil Balbo tajnik posebnega vladnega komisarja, ugotovil, za več kot 160 milijonov lir prometa, kljub temu, da je Balbo v tistem obdobju zaslužil pičlih 7 milijonov lir, pa je v utemeljitvi obtožnice pikro pripomnil, da je Balbo prav dobro vedel, da je bil ustanovljen poseben sklad, v katerega so se stekali vsi prispevki za žrtve potresa in bi moral torej tudi milijone, ki jih je prejel od Carozza za «v dobrodelne namene», naložiti v ta sklad in jih ne bi smel deliti prijateljem.

BOJAN BREZIGAR

Tovarniško vodstvo obsojeno, ker je izkoriščalo delavke

CHIETI — Pretor dr. Navazio je obsodil vodilno osebje tovarne Industria Adriatica Confezioni - IAC, ki je naložilo kakim 15 uslužbencem preveč nadurnega dela. Predsednik IAC Felice Calani, glavni ravnatelj Francesco Poletti in načelnik oddelka za osebje Nicola Catalano bodo morali izplačati vsak po 30 milijonov lir globe.

Tovarna je zašla že pred dvema letoma v krizo in od tedaj je 400 delovnih (pretežno ženskih) moči v dopolnilni blagajni.

Franca Rame bo okrevala v 40 dneh

Igralka Franca Rame, ki jo je včeraj ponoči povozil mlad avtomobilist, leži v bolnišnici San Martino z zlomljeno levo nadlahtnico in raznimi poškodbami na glavi. Primarij ortopedskega oddelka prof. Cornacchia je pojasnil, da bo ozdravela predvidoma v 40 dneh. Sinoči bi morala z možem Dariom Fojem nastopiti v gledališču Verdi (Sestri Ponente), in to na vabilo tovarniškega sveta železarne Italsider v Corniglianu. Predstaviti bi morala delo, ki obravnava položaj ženske in sta ga sama napisala. Na sliki ponesrečenka po prevozu v bolnišnico. (Telefoto ANSA)

SODIŠČE UPOŠTEVALO ČL. 18 IN 19 ZAKONA REALE

Preventivni zapor za vrsto rimskih izvenparlamentarcev

Doslej so bili tovrstnih ukrepov deležni samo mafijci

RIM — Na predlog političnega urada rimske kvesture je sodišče izdalo približno 10 povelj za preventiven zapor na račun vrste levih in desnih izvenparlamentarcev. Doslej so že aretirali dva tako imenovana avtonomista in pa enega neofašista, in sicer znanega črnega pretepača Emanueleja Macchija in pa avtonomista Marcella Blasija in Ruggera De Luco. V zaporu je že bil avtonomist Paolo Rotondi, ki so mu prav tako izročili sodno povelje.

Doslej so izdajali ukaze za preventivni zapor samo za osebe, ki so jih imeli za izredno nevarne in za katere je veljalo prisilno bivališče, kot npr. mafijce in velike zločince.

Dne 30. januarja in 1. februarja bo proces, na katerem bodo razpravljali o možnosti obsodbe na prisilno bivališče za vse osebe, ki jih je prizadel zadnji sodni ukaz, do katerega je prišlo, ko je politični urad kvesture poslal sodišču seznam izvenparlamentarcev, za katere je sodišče upoštevalo čl. 18 in 19 zakona Reale, ki med drugim pravi, da je mogoče obsoditi na prisilno bivališče osebe, za katere sumijo, da se pripravljajo, da zakrivijo zločine, katerih cilj je nasilno spremeniti državno ureditev in, poleg vrste drugih primerov, tudi tiste, ki so že bili obsojeni zaradi nedovoljene posesti orožja in ki so jih že posvarili zaradi njihove dejavnosti. (if)

Kako levičar doživlja smrt brata fašista

RIM — «Nisem soglašal z nazorom svojega brata, nasprotno, obsojal sem njegovo prepričanje in ga obsojam še danes. Toda ideje imajo različno, veliko manjšo vrednost kot ljudje. Če bi bil Stefano še tu, bi spregovoril z njim, poslušal bi ga, skušal bi ga razumeti...» Tako je izjavil uredniku nekega rimskega tednika Massimo Recchioni, brat misovskega aktivista Stefana, ki je bil pred desetimi dnevi ubit v spopadih med skrajneži in karabinerji. Massimo, 19-letni študent na fakulteti za matematiko, pristaš «lotta continua», je v razgovoru s časnikarjem opisal svoj odnos z bratom.

«Že nekaj let — je poudaril — sva si bila tuja in najin odnos je bil hladen. Vendar v zadnjih časih je bilo vzdušje bolj sproščeno. Zbližala sva se.» Glede incidentov, v katerih je bil brat ubit, je mladi študent rekel: «Če bi vedel, da se bo končalo tako. Prepričan si, da se kaj takega lahko pripeti drugim, nikoli tebi. Gotov sem bil, da tvegamo kvečjemu pretep. Ko sem slišal vest po radiu, se mi je zaustavilo srce. Včasih mislim, da odtlej nisem več jaz.»

«Čutim se drugačnega — je pripomnil študent — drugače doživljam dogodke; ne politike, ki mi je sicer vedno všeč, pač pa nasilje. Ko je pred bratovo smrtjo bil ubit kak skrajni desničar, se za njegovo smrt skoraj nisem zmenil. Seveda, nisem je opravičeval, vendar moj odnos do dogodka je bil zelo hladen, odmaknjen. Sedaj mislim, bi doživljal vse na drugačen način.»

Glede umora misovskih pristašev, ki je bil povod za incidente v katerih je bil ubit Stefano, pa je mladi Massimo bil mnenja, da «tako kruto dejanje lahko povzroči le veliko gorja in služi tistim, ki bi radi pokopali demokracijo. «Bi odpustil tistim, ki so povzročili bratovo smrt?». «Kdor hoče to, kar se danes dogaja, skuša zvrniti na druge, na mlade odgovornost, sam pa noče plačati računa. Ne, ne čutim se, da bi odpustil temu ljudem in tej družbi.»

«Si imel rad brata?» «Po njegovi smrti, sem večkrat mislil, če sem Stefana imel res rad. Imel sem ga, vendar tega se zavedam šele sedaj. «In če bi Stefano še živ, bi bil bolj popustljiv z njim?» «Če bi bil tu, bi se mu rad zahvalil za vse, kar je naredil zame. In skušal bi ga razumeti...»

PALERMO — Kmalu potem ko je DC-10 družbe Alitalia vzletel z rimskega letališča Fiumicino namenjen v Akro in Lagos, so sporočili pilotu, da je na krovu baje peklenski stroj. Letalo z 246 potniki in 15 člani posadke je zaradi tega ob 5.10 včeraj zjutraj pristalo na palermskem letališču Punta Raisi, kjer so ga obkolili policisti in karabinerji. Po temeljitem pregledu o bombi ni bilo sledu.

Letalo se je s posadko vrnilo v Rim. Potniki pa se odpravijo proti Lagosu danes dopoldne.

PROCES ZARADI BORGHESEJEVEGA POSKUSA DRŽAVNEGA UDARA

Miceli prikril preiskovalcem zelo pomembno dokazno gradivo?

Častnik obveščevalne službe Genovesi obtožil nekdanjega šefa, da je predolgo zadržal važno poročilo

RIM — «Ko sem vprašal Malettija, če se je pri sestavljanju poročila poslužil tudi starega gradiva iz leta 1970 in 1971, mi je odgovoril, da tega ni storil, ker je gradivo izginilo». Ta izjava polkovnika Giorgia Genovesija, častnika obveščevalne službe SID, je počila kot bomba v telovadnici, kjer sodijo pobudnikom spodletelega državnega udara iz leta 1970.

Častnik je bil pri koncu svojega dolgega pričevanja, ko je v odgovor prisednemu sodniku Abbateju, sporočil novico o izginitvi gradiva. Tedaj je bil govor o sestanku, na katerem je 1974. leta gen. Maletti prebral svoje dolgo poročilo o prevratniškem rovarjenju, ki je bilo pozneje osnova za preiskavo o Borghesejevem poskusu državnega udara. «Kdaj ste zvedeli za Malettijevo poročilo,» je vprašal sodnik Abbate. «Le nekaj ur pred sestankom, morda dan prej.» V nadaljevanju je Genovesi govoril o gradivu, ki je skrivnostno izginilo in dodal, da je zadeva težko obrazložljiva, saj bi dokumente morali hraniti v arhivu obveščevalne službe.

Očitno je, da je Genovesijeva trditev velikega pomena za obravnavo, zlasti še, ker je okoliščina za sodnike in preiskovalce novost. Presenečenje je bilo tem večje, ker so sodniki, ko so končno prišli do vsega gradiva, našli tudi omenjene dokumente. Se je Genovesi zmotil? Domneva je malo verjetna, saj je Genovesi visok častnik obveščevalne službe in se je dobro zavedal pomena lastne izjave. Zlasti še, ker to ni bil njegov edini napad na Micelija. Z razliko od trditve bivšega načelnika SID, je Genovesi izjavil, da mu general ni nikoli naročil, naj vzdržuje stike s kvesturo in karabinerji.

Kaj je imel Genovesi za bregom? Najbrž to: Miceli, ki je bil izvoljen za poslanca na listi MSI, je med svojim pričevanjem med drugim poudaril, da je zahteval od sodelavcev vse gradivo o rovarjenju Borghesejeve skupine, potem ko je prebral prvo Malettijevo poročilo (general ga je sestavil na osnovi gradiva, ki ga je zbral stotnik La Bruna). «Ko sem zapustil SID — je še dodal Miceli — je bilo gradivo še na moji mizi». Očitno je torej, da je treba Genovesijevo trditev tolmačiti kot ugotovitev, da je vodja SID obdržal dokumentacijo zelo dolgo, morda predolgo. Čemu? Morda bo dovolj, če v tej zvezi omenimo, da je Miceli na tem procesu obtožen, da je skušal prikriti odgovornosti zarotnikov.

FULVIO CASALI

Cyrus Vance v Izraelu

Ameriškega državnega tajnika Vancea je predsednik izraelske vlade Begin sprejel kot starega prijatelja, čeprav so pogledi obeh držav glede bližnjevzhodne krize dokaj različni (Telefoto ANSA)

Potres v Pakistanu

ISLAMBAD — Včeraj ponoči so zaznamovali na območju mesta Peshavar v severozahodnem delu Pakistana potresni sunek 5.6 stopnje po Richterju. Epicenter se je nahajal okoli 300 km severno od prizadetega kraja. Za sedaj se še ne ve, kakšni so bili učinki ujme.

Socialistični senator o pomanjkanju drobiža

RIM — Socialistični senator Bruno Luzzato Carpi je naslovil na zakladnega ministra vprašanje, s katerim želi odgovor na sledeče: kdo in s kakšno utemeljitvijo je odredil proti koncu decembra nakovanje 200-lirskih kovancev; kaj namerava ukreniti minister da se stori konec špekulaciji z njimi; če bo poskrbel za nakovanje zadostnega števila novih 200-lirskih kovancev; če se mu ne zdi potrebno postaviti v denarni obtok tudi 300-lirske kovance in ali ne smatra za potrebno dokončno ustaviti izdajanje «miničekov».

MED UMERJENO DEMONSTRACIJO KOVINARJEV IN GRADBINCEV PRI CAGLIARIJU

Provokatorji opustošili notranjost petrokemijske tovarne Rumianca Sud

Sindikalisti označili vandalsko početje kot napad na delavski razred in demokracijo - Dva tisoč uslužbencev še ni prejelo decembrske in trinajste plače

CAGLIARI — Petrokemijski obrat Rumianca Sud v Machiareddu (cagliarijska pokrajina), ki sodi v skupino SIR — Società Italiana Resine, je bil včeraj prizorišče obsodbe vrednih izgredov, med katerimi je skupina kakih 40 mladih vandalov izkoristila mirno delavsko demonstracijo za opustošenje tovarniškega tujstva. Gmotna škoda je dokajšnja, k sreči pa ni prišlo do hujšega.

Delavstvo in sindikalni predstavniki so na skupščini na dvorišču pred delavsko menzo odločno obsodili dogodek ter sklicali zvečer ponovni sestanek, na katerem so se nadrobneje pomenili o nadaljnjih oblikah sindikalnega boja. Poudarili so, da delavci pri izbojevanju svojih pravic nikakor ne potrebujejo nasilnih nastopov, še manj pa «pomoči», oseb, ki z delavskim gibanjem nimajo ničesar opraviti; očitno gre za provokatorje. Tudi ni pomembno, če in pod kakšno lažnopolitično krinko se skrivajo, saj so takšne metode izrazito škvadrističnega kova, torej protidemokratične in zato uperjene proti republiški ustavi.

Povod za razdejanje tovarniških prostorov Rumianca Sud je dalo, kakor rečeno, mogočno zborovanje delavcev. Gre za 2.000 mož, ki so zaposleni kot kovinarji oziroma gradbinci v podjetjih izven petrokemijskega obrata, ki pa pogodbeno opravljajo zanj raznovrstna dela. Ta podjetja so odvisna neposredno od družbe «Euteco», ki ima pač v zakupu montažna ter vzdrževalna opravila na račun Rumianca Sud. Uslužbenci teh podjetij še niso prejeli decembrskih mezd, kaj šele «trinajste», to pa zato, ker «Euteco» ni poravnala omenjenim podjetjem računov za opravljeno delo; razen tega jim tudi ni naročila novih nalog.

Dvotisočera množica je okrog 11. ure z nekakšnimi improviziranimi španskimi jezdeci (iz lesenih tramov in bodeče žice zgrajenimi pregradami) zaprla prometu vse ceste, ki vodijo k tovarni. Zaradi tega niso mogli vanjo niti kemijski delavci, ki službujejo v izmenah. Glede na to, da strojevja ni mogoče ustaviti brez nevarnosti za tovarno in osebje, je vodstvo odredilo podaljšanje urnika poprejšnje izmene. Ko je slednjič prišlo do ustrezne zamenjave in se je že zdelo, da je napetost mimo, je nastal pekel. Več deset mladih (fantov in deklet), ki jih delavci sploh ne poznajo, je vdrlo skozi vhodna vrata v prostore za stranke ter jih do kraja opustošilo. Z okna so prenapeteži pometali pohištvo, posteljnino ter drugo opremo, ki je poškodovala spodaj parkirana vozila, nakar so na dvorišču zanetili požar, katerega pa so sami delavci razmeroma kmalu pogasili. Nastopile so sile javnega reda, med njimi bataljon karabinjerjev, ki so napravile red in zajele številne vandale. Dve osebi sta bili aretirani.

Zatem je bila, kot rečeno delavska skupščina, ki so se je udeležili zastopniki sindikalne federacije CGIL-CISL-UIL. Izražena je bila zahteva, naj država in vlada (katera?) brez nadaljnjega poskrbita za ureditev pekočega problema vseh 2.000 delavcev, kakor tudi za zasnovanje resne programske politike o nadaljnjem razvoju Rumianca Sud, ki je bila doslej prepuščena samovolji «gospodarjev». Delavstvo in sindikati zahtevajo predvsem uresničitev učinkovite investicijske politike, ki je družba SIR po njihovi sodbi sploh ni več zmožna. (dg)

HOTEL SE JE USTRELITI ARETIRAN ZARADI... POSESTI OROŽJA

Usoda je včasih res velika lutkarka, način, kako se poigrava s človekom, pa naravnost nesramen v svoji šaljivosti: medtem ko se je pripravljal, da si vzame življenje, je bil mehanik Remigio Tola iz Cagliarija aretiran zaradi nedovoljene posesti strelnega orožja.

Tola se predsinočnjim ni vrnil domov. Do poznega je sedel v lastni delavnici in žalostno premišljeval, kaj naj ukrene, ker je z zgrešenimi špekulacijami zgubil štiri milijone lir. Kako bi kril primanjkljaj? Noč, v nasprotju s starim italijanskim pregovorom, ni dala pametnega nasveta mehaniku, ki je ob koncu svojega modrovanja sklenil, da bo najbolje, če si vzame življenje in prepusti drugim nalogo, naj poravnajo dolg. Rečeno, storjeno. Tola je segel po svoji lovski puški in jo začel polniti. Ravno ko je bila nabasana, pa so se vrata odprla in karabinjer mu je s samokresom v roki ukazal, naj se vda.

Dejstvo, da je bila luč v delavnici še prižgana ob tako nenavadni uri, je namreč vzbudila sum orožniške patrulje, ki je tedaj pravkar privozila mimo. Karabinerja sta radovedno pogledala v garažo in zasačila Tola s puško v rokah. Nesrečnež se je sicer opravičeval, da si je hotel «samo» vzeti življenje, vendar njegova opravičila niso zalegla. Puška, ki jo je imel v rokah, je bilo vojno orožje in moža postave sta mu morala nataknitl lisice. (vt)

Trg Fontana: megleni pričevanji policijskih funkcionarjev

CATANZARÓ — Kot že v ponedeljek so tudi včeraj v dvorani v Catanzaru zaživeli v pripovedi policijskih funkcionarjev dnevi mrzličnih preiskav takoj po pokolu na Trgu Fontana in po atentatih v rimskih bankah. Spričo časovne oddaljenosti dogodkov je spomin na tiste dni zbledel, podatki niso več tako točni, vendar pa vsi policijski funkcionarji vztrajno zatrjujejo, da niso prezrli nobene sledi, da so «vohali» na levo in desno, da niso prezrli iskanja ne v krogih skrajne desnice ne skrajne levice, da so sumili Merlinovo provokatorsko vlogo. Pri vsem tem pa ni jasno, zakaj so končno usmerili preiskavo le proti levi in sestavili skupno s sodnikoma Occorsiom in Cudillom tako obtožnico, ki ni zdržala niti bežnega kritičnega pretresa; zakaj so prevzeli vse tiste dokaze, ki jih je nato vestno zbral sodnik D'Ambrosio in neizpodbitno dokazal odgovornost fašistov.

Včeraj sta na procesu pričala načelnik policije Parlato, ki je bil 1969. leta kvestor v Rimu, in Domenico Spinella, tedaj funkcionar, danes pa vodja političnega urada. Oba sta v bistvu ponovila to, kar sta v ponedeljek izjavila Falvella in Improta in sicer, da sta vodila preiskavo v vse smeri. Parlato je k temu še dodal, da ni zvedel za sporočilo, s katerim je notranje ministrstvo prosilo za sodelovanje evropske policije in usmerjalo preiskavo v anarhistične kroge.

PO UMORU PETRONEJA V BARIJU

Čuden nastop prefekta

BARI — Na procesu proti 15 mladim misovcem (novofašistom), ki so obtoženi proskusa obnovitve razpuščene fašistične stranke, so danes poleg drugih pričali župan, predsednik deželnega sveta in komunistični mladinec Francesco Intranò. Le-ta je bil 28. novembra lani v družbi nesrečnega Benedetta Petroneja, ki so ga fašisti ubili ter je bil tudi sam ranjen z nožem. Med obtoženci bi moral biti tudi Giuseppe Piccolo, domnevni morilec.

Intranò je nadrobno obrazložil razvoj dogodkov in pripomnil, da ni prepoznal nobenega od napadalcev. Župan Lamaddalena je prišel na dan z oguljeno tezo nasprotujočih si skrajnosti in zašel v protislovja, tako da je javni tožilec zahteval, naj sodišče vključi v sodne akte prepis posegov na seji občinskega sveta, med katero naj bi nekatere stranke izrecno zahtevale zaprtje sekcije «Passaquindici» misovske mladinske organizacije «fronte della gioventù». Predsednik deželnega sveta Tarricone je povedal, da je bila na deželi razprava o fašističnem nasilju, med katero je bil predlagan sestanek vseh odgovornih za javni red na deželni ravni; proti predlogu je bil samo prefekt, sestanka pa ni bilo.

Obravnava se nadaljuje jutri.

Džungla privilegijev nevarnejša od džungle plač

Bančni funkcionarji, parlamentarci, diplomati, birokrati in časnikarji med najbolj privilegiranimi

RIM — Po džungli plač, še džungla privilegijev, ki je prav tako bohotna in globoko zakoreninjena v italijanski družbi. Od tako imenovanega «plavega avtomobila» (vzdevek je plod barve ki jo ima večina službenih vozil ministrstev, parlamenta in drugih javnih ustanov) do popusta na tarifah električne energije, od povračila stroškov za vzgajanje otrok do cigaret zastonj od povračila televizijske najemnine do popusta na davkih, večina Italijanov uživa vrsto neopravičljivih privilegijev. To je zaključek ankete nekega milanskega tednika, ki je obdelal vsako kategorijo posebej in končno sestavil lestvico privilegiranih.

Po izsledkih urednikov milanskega časnika ima 65 Italijanov na 100 pravico do popusta na železniških vozovnicah; ministri in vidnejši državni birokrati ne plačujejo telefona (svojevrstni rekord ima na tem področju minister Donat Catin, ki je govoril po telefonu v enem trimesečju za milijon in 600 tisoč lir); sodniki ustavnega sodišča imajo pravico do dveh službenih vozil s šoferjem, tudi potem, ko jim je zapadel mandat; uslužbenci davčnega zavoda IMI imajo celo «odškodnino» za ženo.

V tej džungli privilegijev pa se ne znajdejo samo politiki in državni birokrati. Tudi uslužbenci drugih državnih in poldržavnih ustanov se kretajo v tem svetu prav tako spretno kot mitični Tarzan. Uslužbenci ENEL na primer imajo 80-odstotni popust na električnih tarifah; uslužbenci SIP ne plačujejo stroškov za namestitev telefona in imajo 75-odstotni popust na stalno tarifo; uslužbenci plinarn dobijo vsako leto zastonj 500 kubičnih metrov plina; RAI vrača lastnim uslužbencem naročnino za radio in televizijo; državni monopol šenkuje uslužbencem 15 zavojčkov cigaret na mesec, uslužbenkam pa 10; osrednja državna banka vrača uslužbencem stroške za počitnice; Alitalia šenkuje svojim uslužbencem vsako leto eno vozovnico, na ostalih pa jim priznava od 60 do 90 odstotne popuste; družbe, ki upravljajo avtoceste, priznavajo popuste na cestnino.

Na osnovi podatkov, ki so jih zbrali uredniki milanskega tednika so na lestvici privilegiranih na prvem mestu funkcionarji emisijskega zavoda, takoj za njimi so parlamentarci in funkcionarji drugih bank, sledi jim diplomatsko osebje, peto mesto pa si delijo birokrati in časnikarji. Najboli značilen naj bi bil vsekakor primer uslužbencev osrednje državne banke, ki poleg redne plače (od 27 do 38 milijonov lir letno za funkcionarje, od 6,3 do 9,6 milijona lir letno za tehnike, tajnike in blagajnike) dobivajo še draginjsko doklado, doklado za rezidenco, nagrado za prisotnost, spodbudno nagrado, doklado za stanovanje, dodatek za družino, prispevek za prevozne stroške poleg kopice manjših doklad. Kaos je popolu, davčna ustaja pa zelo lahka. Splošen zaključek pa je, da v državi, kjer 52 odst. prebivalstva pripada srednjemu sloju, 27 delavskemu in 6 kmečkemu, če privilegiji v prid srednjemu sloju naraščajo navzlic gospodarski krizi in brezposelnosti, je privilegij še vedno sredstvo za pridobivanje politične in volilne klientele. (vt)